

Mi történik?

Titulescu jött, látott és nem győzött — tanácskozni. A királyon kívül, akinél többször órákon át volt kihallgatáson és kiadós ebéden, egész sereg politikussal és főtisztviselővel tárgyalt. Mit sem tudni pontosan, hogy miről. A legutolsó bulletin azt mondja, hogy vállalkozása ezúttal sem sikerült, s a Jorga-kormány marad.

De hisz a londoni követ nem is a belpolitika okából került haza, hanem súlyos, nagyon súlyos külpolitikai problémák miatt. Állítólag, ahogy külföldi híradások hangsúlyozzák, a leszereléssel, Szovjetországgal s a békeszerződések revíziójával kapcsolatos az itthon volt és sokrétű tárgyalása.

Az nyilvánvaló, már csak a lázas, nyugtalan összevissza jövések-menések és tanácskozások külsőseiből is, hogy a háttérben nagy horderejű, élet-halálra szóló aktuális fűti a politikát s hogy amennyiben a szintén nem kevésbé jelentős és Románia sorsára kiható konverzió kérdése is új követelést támaszt a kormányzat további irányában és módszerében, a mostani konzilium a nagybeteg helyzetű ágya körül, méltán izgalmas érdeklődés tárgya az országban és határain kívül is.

Azonban e sorsdöntő tárgyalások tényleges tárgya felől találgatásokra, kombinációkra, többé-kevésbé helytálló vagy éppen kalandos feltevésekre vagyunk utalva. Helyese vajjon ez a mély titkolódzás a milliók húsába vágó hatalmas külső és belső válság dolgában? Nem az ország kára-e, ha a kulisszák mögött folyó diskussziók felől a féktelen fantázia olyan lehetőségeket színez ki, melyek még a Titulescu komoly, sőt komor helyzetjelentésének súlyát és veszedelmét is megsokszorozzák?

De ezeket a kiszínezhető szimptomákat nem tekintve is, szabad-e ma is még a titkos diplomácia és a cabinet noir olyan eszközeivel élni, melyek egy alkotmányos állam hitvitásával és feltételeivel merőben ellenkeznek?

Nem lehet ma már kérdés olyan jelentős s olyan kritikus, hogy a közvélemény elé ne lehetne állni: itt van, szólj hozzá magad, legalább a mit teszünk, vagy nem teszünk, egy hatalmas nemzeti és népi esküdszék verdiktje alapján történik.

A nyilvánosságtól való elzárkózás, a rólunk nélkülünk való határozás végzetes lehet. A népnek joga van tudni, hogy minő események árja zajlik s hogy — még ha veszedelm fenyegetné is, — sőt annál inkább — a maga sorsáról idején, öntudatosan gondoskodik. Az egyenes út még a politikában, még a legnagyobb krízis idején is, a legjobb.

Ut a középkor felé

Az új uttörvény tervezete új örömeket vált ki a lelkekből. Ezentúl minden falusi szekeret újabb kétszáz lejjel rónak meg és minden falusi lakos évente ötven lej utadot fizet. S hogy a boldogság teljes legyen, minden falusinak öt napot ingyen kell dolgoznia az utak javításán.

S ebből is törvény lesz, mint a többiből, melyek a nép terhére szaporítják és súlyosítják, ahelyett, hogy csökkentenék és enyhítenék. Most már a falu népe nem is fubarozhat, nem is hajthat ki a mezőre, hogy learatott gabonáját, szénáját beszállíthassa, az utadót elakasztja a kerekéket és békát ver a lovak, ökrök lábaira. Mintha máris nem nyögne az adók tömege alatt, s mintha még lenne csak egy ép fillére is, vagy a legkisebb kilátása is, hogy új adót fizessen! Ahelyett, hogy lehetőséget adnának a megélhetésre, még mélyebben nyomják le a nélkülözésbe, a nyomorba.

Az ilyen reform hamis pénzgéptár. Azt hiszi a kormány, hogy az ilyen oktrojált adó érték, ami az államnak kamatozik? Csak további leszegényedés, nincstelenség, elkeseredés és züllés támad a nyomában. S hogy még ingyen is javítson utakat a falu népe? Ugyanazt, melyet új adóval sújt a hatalom és amely máris majdnem mindenét ingyen adja a községnek?

Ez már az utolsó volna. Annál is felháborítóbb, mivel itt is egyik osztályt a másik ellen játszanak ki. A konverzióknál csak a földmives jutna előnyben, itt csak a falusi áldozna és szenvedne. Amilyen sötét, középkori és kegyetlen a terv, bizonyosan törvény lesz belőle.

A konverzió jön — Jorga marad

Egyelőre nem forszirozzák a vagyonadó!

Titulescu végnélküli tanácskozásai most sem értek véget

Bukarest, február 19.
Az a belpolitikai idegesség, amely Titulescu hazaérkezéseivel kapcsolatban telverte Bukarestben a kedélyeket, ma már csendesedőben van. Ugy látszik, hogy az események igazolták Titulescunak hazafelé vezető útjában tett kijelentéseit. Valóban nem azért jött haza, hogy belpolitikai változást hozzon magával, vagy készítsen

elő itthon, hanem komoly külpolitikai kérdésben. Hogy aztán Bukarestben napokig mégis állandóan a kormányváltásról volt szó, annak a magyarázata nem az ő tanácskozásaiban, hanem pártpolitikai szempontok tulságos beidegződésében van. A kormány helyzete tényleg nem ingott meg sőt ellenkezőleg: megerősödött arra az időre, amíg a rá kiszabott munkát elvégzi és elérkezik az ideje annak a kormányzati rezsimnek, amelyre Titulescu szerint a mai külpolitikai relációk között szükség van.

A kormány bukásáról szóló híreket az az ellenzéki sajtó hangoztatta, amely valóban szerette volna megbuktatni Jorgát és Argetoianut. Csakhogy ennek még nincs itt az ideje. Titulescu, ha valóban tárgyalt kormányalakításról, nem arról a kormányról tárgyalt, amelynek most kell felváltania Argetoianuékat, hanem arról, amelynek később kell eljőnie, akkor, amikor ezt a külpolitikai relációk halaszthatatlanná teszik.

Vajda és Titulescu találkozása

Vajda volt belügyminiszter csütörtökön reggel Tilea volt államtitkár kíséretében érkezett Bukarestbe. Megérkezésekor nyomban értesítették Titulescunak aki arra kérte Vajdát, hogy a délután folyamán a lakásán keresse fel. Vajda engedett Titulescu meghívásának és a kitűzött órában valóban megjelent Titulescu lakásán. A tanácskozás hosszú ideig tartott, tartalmáról azonban semmi sem szivárgott ki.

Ezúttal valamennyi politikus, akivel Titulescu csak tárgyalt, szokatlanul „titoktartónak” mutatkozott. Annak ellenére, hogy a londoni követ négy nap óta egész sereg emberrel beszélt, tanácskozott és ült együtt vacsorákon és ebédeken, eddig még senki sem árulta el, hogy tulajdonképpen miről is folynak a titokzatos tanácskozások. Soha még ennyire „diszkrétnek” nem voltak politikusok és különösen ellenzéki politikusok, akiket természetesen erősen vesz az öröm, ha a tanácskozások a kormány közeli bukását jelzik. Nem is szokták az ilyesmit magukban tartani. Most azonban hallgatnak s a leghosszabb információ, amit ezzel az üggyel kapcsolatban bármelyik szereplő politikus adott, mindössze ennyi volt: Titulescu külpolitikai kérdésben informált bennünket.

A kormány helyzetének hirtelen megszilárdulása arra mutat, hogy valóban erről volt szó s nem többről, illetve nem kevesebbről.

Izgató hírek Bukarestben...

A belpolitikai kérdések háttérbe szorítása ellenére is feltűnhetett Bukarest politikai köreiben az, hogy Titulescu feltűnően kereste az érintkezést a nemzeti-parasztpárti körökkel és különösen az erdélyi politikusokkal.

Csütörtökön este újra csak nemzeti-parasztpárti politikus volt a vendéglátó házigazda, Madgearunál volt a vacsora Titulescu tiszteletére. Rajta és a házigazdán kívül ott voltak még Maniu, Vajda, Mironescu, Mihalache, Popovici, Junian, Mirto, Raducanu és Lugojanu. Vajdát ide már nem kísérték el Tilea, amint nem vett részt azon a megbeszélésen sem, amit Titulescu Vajdával folytatott. A megbeszélés tárgyát képező kérdésekben Titulescu csak a politikai pártok legelső gar-

nitúrájának enged beleszólást.

Az éjjeli órákban Bukarest politikai köreiben nagy szenzációt keltett az a hír, hogy

Maniu, Vajda és Argetoianu a konverziós törvényjavaslat és különösen a nemzeti adó kérdésében külön megbeszélésre ültek össze.

Politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy amennyiben ez a találkozás valóban megtörtént, úgy a belpolitikai válság ekkor esett keresztül a fordulóponton. Az éjszakai tanácskozás hírére azon-

ban nem erősítették meg. Egyébként is valószínűtlenül hat az, hogy Maniu tanácskozássra ült volna össze Argetoianuval, vagy bármelyik kormánytényezővel akkor, amikor a jelenlegi kormányzást alkotmányellenesnek tartja.

Csütörtökön délelőtt egyébként Titulescu a liberálisokkal tárgyalt. Tatarescuval, Franasovicival és Bratianu Dinuval találkozott. Ezeknek a tanácskozásoknak a belpolitikusok nem tulajdonítottak nagyobb jelentőséget.

Minisztertanács a király elnökletével

A lapok már csütörtökön jelezték, hogy a Titulescu hazaérkezése után mindjárt tervbevevett koronatanács a jelek szerint elmarad. Ezt az értesítést most megerősíteni látszik az, hogy pénteken délből a király minisztertanácsra hívatta össze a kormány tagjait és ezen a minisztertanácson maga elnökölt. A koronatanács helyett tehát ez a király elnöklete alatt tartott minisztertanács következett be.

A tanácskozásról nem adtak ki hivatalos jelentést. Egyébként mindössze csak háromnegyed óráig tartott, amiből arra lehet következtetni, hogy egyedül csak a helyzet tisztázására és a kormány helyzetének megszilárdítására hívták össze. Mintha csak azt akarták volna vele dokumentálni, hogy Titulescu még mindig folyó tanácskozásai nem érintik a kormány helyzetét. Az sem lehetetlen, hogy egyedül csak a Jorga megvigasztalását célozza az egész tanácskozás.

És Jorgát sikerült is kiengesztelni. Ragyogó arccal távozott el a minisztertanácsról és maga kiabált az újságírók után:

— Újságíró urak! Újságíró urak!

Természetesen pillanatok alatt a miniszterelnök köré gyűlt mindenki, aki csak a környéken tartózkodott. Amikor aztán elég nagy hallgatóság volt, Jorga a következőket mondotta:

— Na most aztán, újságíró urak, növesztheti a szakállukat!

Ez a kedélyesködő kijelentés természetesen nem elégítette ki az új eseményekre kíváncsi újságírókat. De Jorgát nem lehetett kimozdítani heccelődő ked-

véből. Ezzel válaszolt a feltett kérdésekre:

— Irják csak azt, hogy megbuktam, sőt már el is temettek. Azért mégiscsak én vagyok és maradok a kormányon.

Az egyik újságírónak, aki tovább is erőszakoskodott, a minisztertanácsn tör-téntek után, ezt mondotta a jókedvű miniszterelnök:

— Legyen magának az életében csak egyszer olyan jókedve, mint most nekem van!

Jorgával tehát nem lehetett komolyan beszélni. Más oldalról azonban sikerült annyit megtudniok a lapoknak, hogy a király elnöklete alatti minisztertanács a következő határozatot hozta: A kormány egyelőre megszünteti a konverziós javaslatot a nemzeti adó nélkül. Később aztán gondolkodni fognak azon, hogy a konverzió finanszírozásáról miképpen gondoskodjanak.

A konverzió és a kormány maradásának az ügye tehát elintézetnek vehető.

Argetoianu pénzügyminiszter a minisztertanács után egyideig még az uralkodónál maradt.

Este, hírek szerint, Titulescu és Vajda együtt jelennek meg királyi audiencián.

Pénteken délből az uralkodó Titulescut fogadja, aki a királyi palotában marad ebédre is. Délután Mirto jelentkezik királyi kihallgatáson, hogy jelentést tegyen azokról a tárgyalásokról, amiket a választójogi reformtörvény ügyében folytatott a pártok vezetőembereivel. Hírek szerint a választójogi reformtörvény sorsa most már kizárólag a király kezében van.

A pártok és a konverziós javaslat

A politikai pártok körében még mindig az a hangulat uralkodik, hogy a konverziós javaslat miatt a kormánynak mennie kell.

A nemzeti-parasztpárt végrehajtóbizottsága csütörtökön tartott gyűlést ebben a kérdésben. A tanácskozáson maga Maniu is részt vett, sőt egyes lapok híradása szerint ő elnökölt. A felszólalók közül Madgearu kell kiemelni, aki elvetette a nemzeti adó tervét, ellenben azt ajánlotta, hogy mondja ki a kormány a mérsékelt és meghatározott időre szóló inflációt.

Madgearu javaslata mellett említjük meg Nae Ionescu tervét, amely a hivatalos körökben közelálló Cuvantul című lapban jelent meg. Nae Ionescu szerint bocsásson ki az állam a konverzió alá kerülő földekre hat százalékos jelzálogleveleket a ezeket a jelzálogleveleket törvényesen jelentse ki belföldi pénznek, a mit el kell fogadniuk a magánosoknak is, de el kell fogadnia az államnak is. Nae Ionescu szerint a nagyközönség szívesen forgatná azt a pénzt, amely még kamatozik is, hiszen minden ezer lej öt lejt hoz havonta.

A konverzió körül pártközi viták során Jorga a lapok jelentése szerint ezt a kijelentést tette:

— Ha a konverzió miatt a kormány megbukik, úgy a következő választásokon Cuzával kötök paktumot.

Nem is olyan elképzelhetetlen ez, mint ahogyan az első pillanatban látszik.

Itt említjük meg, hogy Averescu marsall és Goga Octavian a tegnapi végrehajtóbizottságát, Goga követelte, hogy a tábornok hívja össze a párt végrehajtóbizottságát, mert csak annak van joga dönteni a híres három X-es cikkek ügyében. A marsall erre azt felelte, hogy ő nem hívja össze semmit, mert neki a párt szabadkezelet adott a politikai irányítás terén.

— Igen, de ez a felhatalmazás csak a monarchikus alapon való politizálásra vonatkozhatott, — felelte Goga. A kibékülés nem történt meg, viszont a szakítás sem vált befejezett tényé. Egyelőre csak Coanda tábornok lép ki a marsall hívei közül a pártból.

MIKOR UTÁZIK TITULESCU?

A történetek után most már csak az érdekelheti élénken a közvéleményt, hogy Titulescu mikor hagyja el az országot s tér vissza Genfbe, a leszerelési konferenciára. Néhány értesülés azt mondotta, hogy szombatra már le is foglaltak egy halálkocsi-jegyet az Orient-Expresszen Titulescu számára. Mai értesülések szerint Titulescu még vasárnap sem hagyhatja el az országot, mert még nem végezte el a dolgát. Lehet, hogy éppen vasárnap állapodik meg végleg Maniuékkal a koncentrációs kormány kérdésében s akkor még vasárnap meg is kapja a kormányalakítási megbízást.

Ezek a híresztelések azonban már elkesztetteknek látszanak. Ha marad is Titulescu, nem valószínű, hogy a belpolitikai kérdések és főleg új kormányalakítási szándék tartaná itthon. A király is azon a véleményen van, hogy Titulescu a jelenlegi körülmények között sokkal nagyobb szükség van Genfben, mint itthon.

Még egy halottja van a pacsai sortűznek

Nagykanizsa, február 19.

A pacsai véres csendőrsortűz után indított vizsgálat során 5 földmivest letartóztattak s ellenük lázítás miatt folytatják az eljárást. A kórházba szállított sebesültek közül ma délelőtt meghalt Szűcs István gazdálkodó, akivel együtt a sortűz halálos áldozatainak száma háromra emelkedett.

A liberálisok — nem cukrosak

Bukarest, február 19.

A liberális párt parlamenti csoportja ma délelőtt értekezletet tartott a cukorkérdéssel kapcsolatban. Az értekezleten a párt arra az álláspontra helyezkedett, hogy a szenátusi tárgyalás során nem fogadhatja el azt a törvényjavaslatot, amit a kamara a pédoám lezárlására vonatkozólag csütörtökön este már meg is szavazott.

A liberális párt is ragaszkodik a cukorárak csökkentéséhez, de nem helyesli a külföldi cukor behozatalát, mert ez veszélyezteti a hazai cukortermelést.

Előfordulhat tehát az is, hogy a szenátus a liberálisok nyomására a kamara által már megszavazott törvényjavaslatot visszavonja, vagy csak jelentős módosításokkal fogadja el.

B. L. 2. OLDAL

Döntő fordulat a kolozsvári villanyháboruban

Bíróság elé kerülnek a belga szerződés bábái — Kolozsvárnak egy banija sincs a munkanélküliek támogatására

Kolozsvár, február 19.

Jelentettük, hogy dr. Tatar Coriolán erdélyi miniszter sorozatos megbeszéléseken kívánja rendezni az összes erdélyi megyék ügyes-bajos dolgait. Tegnapi Kolozsvár és Kolozsmegye ügyeit tárgyalta le a miniszter és ezen a tanácskozáson, amelyen a város és a vármegye képviselői résztvettek, rendkívül fontos határozatok születtek meg.

Igy mindenekelőtt elhatározta Tatar Coriolán, hogy

Kolozsvár városának az Electrobell belga társasággal a villamosmű kommercializálására kötött szerződését felbontja, miután ez a szerződés nem tartotta szem előtt a város polgárságának legelőnyösebb érdekeit.

Mindazokat, akik ennek a szerződésnek

a létrejöttében résztvettek, azt átolvaszták és javasolták, az ügyészség kezére juttatják, mert számtalan olyan pontja van a szerződésnek, amely bő beavatkozási lehetőséget nyújt a bíróságnak. A villamosmű ügyében a bukaresti belga követ személyesen interveniált a kormánynál, ő se kapott azonban más választ, mint azt, hogy a szerződés felbontása ajánlatos. Értesülésünk szerint a kolozsvári villamosmű ügyében a parlamentben is interpellálni fognak.

A továbbiak során szóba került a kolozsvári munkanélküliek segélyezésének ügye. Megállapítást nyert, hogy Kolozsvárnak erre a célra egyetlen bani pénze sincsen több és így a város hétezer munkanélkülijét a legrettebb éhezés réme fenyegeti.

Amerika nagyszabású pénzügyi reformokra készül

Részleges infláció és aranyalap feladása

London, február hó 19.

Az angol főváros politikai és pénzügyi köréi rendkívül nagy érdeklődéssel kísérik azokat a tárgyalásokat, amelyek Washingtonban, a kongresszus ülésén folytatnak a pénzügyi javaslatok felől.

Az angol szakértők megállapításai szerint Amerika parlamentje észrevétel nélkül rálépett arra az útra, amely az inflációs intézkedéseken keresztül az arany teaurálásának megszüntetéséhez vezet.

A londoni City szakértői bizonyosra ve-

szik, hogy Amerika már egy negyed éven belül kénytelen lesz feladni az aranystandardot és követni ezzel a lépéssel több európai államot. Amerika ezt a lépést csak a világ gazdasági helyzetének esetleges gyökeres megváltoztatásával kerülhetné el.

Angliában az amerikai inflációnak és aranystandardról való letérés reményének rendkívül örülnek. Ebben az esetben tudniillik megvalósulással kecsegtetne Angliának egy régi álma: a dollár és a font közös nevezőre való hozása, a mi a francia frank hathatós ellensúlyozását jelentené a világ pénzpiacain.

ITT EGY NAGY REFORM

Ujfajta bilincset talált fel egy magyar rendőrlisztviselő

Még az angol betörőket is a magyar találmányu karpereccel fogják ártalmatlanná tenni

Budapest, február 19.

Róna Ernő, a budapesti rendőrfőkapitányság detektívfelügyelője ujfajta bilincset talált fel, amelynek a régi, kulccsal zárható bilincsel szemben meg van az a nagy előnye, hogy csak rá kell dobni a karra és akkor önmagától bezáródik. A találmányt a belügyminisztérium rendeletére a budapesti rendőrségnél és csendőrségnél már be is vezették. Róna detektívfelügyelő egyébként az ujfajta bilincs-szerkezetet bemutatta Chiappe párisi rendőrfőnöknek is, aki elismeréssel nyilatko-

zott róla és

azonnal 28.000 darabot rendelt belőle a francia rendőrség számára.

Tárgyalások folynak a londoni rendőrség főnökségével is s ha ezek sikerrel lezáródnak, akkor az angol gonosztevőket is magyar kézbilincsel teszik ártalmatlanná. Az érdekes találmány gyártására csak annak a magyar érdekltségnek van joga, amelynek Róna felügyelő a találmány értékesítésére megbízást adott.

Az Ordinea közlése szerint:

Hatalmas panamát leplezték le a gabonacexport-prémiumok kifizetése körül

Üres vagonok mentek át a határon tízezer lejes prémiumok ellenében

Bukarest, február 19.

Szenzációs visszaélésekről rántja le a leplet az „Ordinea” legutóbbi száma. Az új, ujfajta panamát a gabonaprémiumokkal követték el, amiket — vagononként tízezer lejt — az állam az exportőröknek fizet. Ennek a törvénynek a megsavazásakor

ötvenezer vagon ilyen exportgabonára számítottak, de nagy lett a meglepetés, amikor mostanág ez a szám kilencven ezer vagonra nőtt.

Az állam egyre fizette a tízezer lejes prémiumokat, utóljára is azonban már nem győzte és a hátrálékokat már nem akarja folyósítani.

A legnagyobb csendben vizsgálat indult

meg, amely fantasztikus dolgokat derített ki.

Eszerint az történt, hogy élelmes exportőrök szerb és bulgár határszélekre szerb és bulgár gabona-vagonokat toltattak át és úgy tüntették fel azokat, mintha román gabona volna, amely kiszállításra vár.

Amiután aztán ezek után a vagon gabonák után is felvették a tízezer lejeget, a vagonokat egyszerűen visszatoltatták szerb, illetve bulgár területre.

A nagyszabású, furfangos panamában az exportőrökön kívül természetesen részesek a vámhivatalnokok és egyes vasuti tisztviselők is, akik ellen most eljárás indult meg. Számos letartóztatás várható.

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. 17171

A temesvári háztulajdonosok és a vagyonadó

Temesvár, február 19.

A háztulajdonosok egyesületének temesvári fiókja Coliban Pompil dr. ügyvéd elnöklete alatt pénteken délelőtt ülést tartott s foglalkozott az Argetoianu pénzügyminiszteről bejelentett 5 százalékos vagyonadó kérdésével. A temesvári háztulajdonosok elhatározták, hogy a vagyonadó bevezetése ellen tiltakozni fognak és memorandumot juttatnak el az uralkodóhoz, a miniszterelnökhöz és a pénzügyminiszterhez. Az ülés felszólalói kifejtették, hogy a mai adók mellett ez az 5 százalékos vagyonadó teljesen tönkretenné a háztulajdonosokat, akiknek a házbérek leszállítása a létalapjukat semmisítette meg.

Állítólag megvan az ítélet Dréhr Imre ügyében

Budapest, február 19.

A budapesti parlament körében ma olyan hírek terjedtek el, hogy a népjóléti minisztériumban elkövetett panamák tisztázására kiküldött fegyelmi bizottság befejezte munkálatait s jelentésében Dréhr Imre népjóléti államtitkár súlyos pénzbiroságra és a jogtalanul kiutalt összegek visszatérítésére ítélte.

A feltűnést keltő hírrel kapcsolatban a parlament elnöksége és a kormány azt a felvilágosítást adta, hogy a vizsgálóbizottság jelentése még nem érkezett meg a kormánynak s így a Dréhr államtitkár vonatkozású büntetésről is korai minden kombináció és találgatás.

A parlament folyosóin egyébként ma arról sok szó esett, hogy a képviselőház ülésit rövidesen elnapolják.

Egy temesvári fiatalember öngyilkossági kísérlete

Temesvár, február 19.

Feltűnést keltő öngyilkosság történt tegnap, csütörtökön este a temesvári Gyárváros-tól nem messze levő Vadászerdőben. Délután 6 óra felé a Vadászerdőben járókélók átlótt halántékkal, eszméletlenül találtak meg egy jól öltözött fiatalembert. Azonnal intézkedtek, hogy a mentők kiszálljanak és kórházba szállítsák. Közben megállapították, hogy

az öngyilkos nem más, mint Balázs György dr., az AEG temesvári fiókjának egyik főtisztviselője s fia Balázs Emil dr.-nak a Park-szanatórium főorvosának.

A 25 éves fiatalember közelében még ott volt a revolver, mellyel az öngyilkosságot elkövette.

Balázs Györgyöt a mentők a Park-szanatóriumba szállították, ahol gyors műtétet hajtottak végre rajta. Megállapították, hogy a revolvergolyó a jobb halántékon hatolt be a fejbe és hátul, a koponyacsontban megakadt. A golyó nem oltotta ki ugyan a fiatal főtisztviselő életét, de ha a rendkívül súlyos sérülés be is gyógyul, Balázs György dr. egész életére hallási és látási zavarokkal fog küzdeni.

A tragikus öngyilkosság oka egyelőre teljesen ismeretlen.

Elmarad MacDonald külföldi üdülése a külpolitikai helyzet miatt

London, február 19.

Néhány nappal ezelőtt az egész világsajtó beszámolt arról, hogy MacDonald angol miniszterelnök külföldre utazik pihenni. Tekintettel azonban a nyugtalanító külpolitikai helyzetre, az angol miniszterelnök mégis úgy döntött, hogy szabadságát vidéki birtokán tölti el s a kormány tagjaival állandó összeköttetést tart fenn telefon útján.

KACKES KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI
SÜTEMÉNY GAGÉI KENYÉR

Levegőverzési glosszák

Henderson, a levegőverzési konferencia elnöke, megnyitó beszédében, konkluzióképpen, megállapította, hogy:

— A bizonytalan érzések a fegyverkezés fokozásához vezettek, viszont a fegyverkezés fokozása a bizonytalan érzéseket erősíti.

Ezt az axiomát magas népszövetségi nyelvről szimpla magyarra így kell lefordítani:

— Félünk egymástól, tehát fegyverkezünk. Mert fegyverkezünk, most félünk egymástól.

Ez a circulus vitiosus. Ebbe a rejtvénybe örült bele a két birminghami angol. Most már az egész világ beleörült.

A leszerelési konferencia eltart vagy kilenc hónapig: így tervezik.

Ez a kilenc hónap megnyugtató, mert azalatt biztat, hogy legalább ez alatt a kilenc hónap alatt nem lesz háború. Azt a csúfságot, hogy mialatt leszerelésről tárgyalnak, egymásnak hadat üzenjenek, csak el nem követik?

Ennek a kilenc hónapnak sorsa és élete hasonlít ahhoz a két-három héthez, amelyben a fronton szertevért csapattesteket a front mögé vonták vissza — pihenőbe. Erre a pár hétre biztos volt a sorsuk és az életük, mert az ágyuk messze — negyven-ötven kilométerre — dörögtek.

Kínában és Japánban már dörögnek.

Amilyen puszkaporos a hangulat, Kína és Japán ma már Genfben legfeljebb tíz-husz kilométer.

A civil lakosság ellen légi támadást vezetni, gázbombákat vetni, aljasság. Ezt nem szabad! Ilyet nem szabad! — dörögi Franciaország. Egészen bizonyos, meg is állapodnak majd, hogy háború esetén a civil lakosságot repülőgéppel és gázzal támadni nem szabad. Tizenhárom, mikor Belgrádnál az első ágyú eldördült, a honvéd megnyugodott. A honvédet az ország határán tul vinni nem szabad. Erre törvény volt.

A honvéd aztán tizenhétben elesett az Isonzónál. Még szerencséje, hogy elesett. Megbuntették volna különben, hiszen átlépte az ország határát.

Franciaország a nagy típusu repülőgépeket nemzetközivé akarja tenni.

Vajon miért? Nevezetesen kérdés. Azért akarja Franciaország ezt a harcieszközt nemzetközivé tenni, mert nagy típusu repülőgépekben nem ő vezet. Ott, ahol Franciaország áll az élen, továbbra is megmarad a nemzeti hadsereg, de háború esetén — egy kis porhintés csak kell! — Franciaország és valamennyi államok nemzeti hadseregeiket a Népszövetség rendelkezése alá bocsátják.

Más szóval? Más szóval — nem bocsátják a Népszövetség rendelkezése alá. Háború esetén háború van és háború esetén nincs Népszövetség, mint ahogyan a múlt háborúban nem volt semlegesség sem.

Avagy Belgium nem volt semleges?

Amerika delegátusa, Gibbons, megállapította, hogy ha a leszerelést becsületesen keresztülvinnék, menten megszűnne a gazdasági krízis. A gazdasági krízisnek a mértéktelen fegyverkezés a kovása és az életétje.

Erre a szegény gazdasági krízisre mindent rá lehet fogni. Még azt is, hogy a fegyverkezés megszüntetné. Tagadhatatlan: enyhítene rajta, de minden mérlegfogát ki nem húzná. Sok foga van szegénynek és a fegyverkezés csak az egyik. Még nem is komoly zápfoga, csak játékos tejfoga.

Csudálatos: a prosperity boldog éveiben Amerikának eszébe sem jutott, hogy a fegyverkezés gazdasági krízishez vezethet.

Évente a világ fegyverkezésre százhatvan milliárd lejt költ. Hadserege nélkül Románia, egész államháztartása ebből az összegből pontosan kilenc évig megélné. Ugy élne belőle, hogy azokat is fizetni lehetne, akik ma az állam szolgái. Ugy élne, hogy mi mindannyian meg is élünk, mert életünk izestőjét nem szedné el az az adó, amelyet most az aránytalan költségvetés egyensúlyra elkövetel.

Ne álmodozzunk. Ezt a pénzmennyiséget nem adják ide.

Nem adják ezt a pénzmennyiséget, mert fegyverkezni kell belőle, nehogy háború legyen és nem engedik szabadjárni a megélhetés vágyait, mert elveszik a pénzt, hogy fegyverkezessenek és így háború legyen.

Circulus vitiosus.

A sorocai ügy az angol alsóházban

Egy interpelláció és a külügyminiszter válasza

London, február 19.

A „Rador” távirati iroda jelentése szerint az angol Alsóházban tegnap szóba került a besszarábiai Sorocán történt vérengzés.

Az interpelláló képviselő kérdést intézett a külügyminiszterhez, hogy a sorocai sortűz nem sértette-e meg a kisebbségi klauzulákat?

Sir Simons külügyminiszter az interpellációra adott válaszában hivatkozott a román kormány által annakidején ki-

adott jelentésre, majd a következőket mondotta:

— Nem tudok arról, hogy a Népszövetségnek bármilyen panaszt tettek volna arra vonatkozólag, hogy a sorocai esetben a békeszerződéseknek a kisebbségek védelmére alkotott pontjait megszegték volna.

A külügyminiszter végül bangoztatta, hogy a román kormány jelentéséből kitűnik, hogy Sorocán nem történtek olyan szerű események, amelyek egy esetleges angol beavatkozást tennének szükségessé

PARIS IZGALMAI

Meghiusultnak tekinthető Painleve vállalkozása

A pártok csaknem egyhangúlag mereven visszautasították a koncentrációs kísérletet

Páris, február 19.

A francia főváros közhangulata és sajgója egyaránt bizakodással fogadta azt a hírt, hogy a Laval-kormány lemondása után Doumer köztársasági elnök Painlevét bízta meg a kormányalakítással.

Painlevé koncentrációs kabinetet akart összehozni és ilyen értelemben kereste fel a politikai pártok vezéreit, akikkel beható tanácskozásokat folytatott. A tárgyalások kedvezően indultak. A radikálisok kijelentették, hogy hajlandók támogatni Painlevét.

Az optimista hangulat azonban rövidesen szétfoszott s tegnap este már kiderült, hogy a koncentrációs kormány megalakítása elé áthidalhatatlan akadályok gördültek. Az első komoly akadályt a demokráta párt határozata okozta, amely azt mondta ki, hogy nem nyújt segítséget a koncentrációhoz és csak többségi kormányt hajlandó támogatni. A radikálisok nagy megütközéssel fogadták a demokraták határozatát.

Painlevé reményeit a koncentrációs kormány megalakítására a demokraták után a Bartel-csoport csütörtök esti határozata semmisítette meg. A csoport határozata ugyanis kimondta, hogy

csak olyan kabinetet részesítenek támogatásban, amelynek élén a volt miniszterelnök, Laval áll.

Ezzel aztán a koncentrációs kormány megalakításának minden reménye megdőlt. Painlevé azonban nem veszítette el a kedvét és egyelőre folytatja tanácskozásait a többi pártok vezetőivel.

Nagyon figyelemreméltó, hogy a nap hőse nem Painlevé, aki az új kabinet összehozására megbízást kapott, hanem Tardieu hadügyminiszter. Genfből való visszaérkezése után a leszerelési konfe-

rencia tárgyalásairól jelentést tett Doumer elnöknek és Laval miniszterelnöknek, majd bevonult a hadügyminiszterium palotájába és ottan valóságos udvartartást rendezett be maga körül. Egy-másután kérte magához a pártok vezetőit, akikkel úgy tárgyalt, mintha nem is Painlevét, hanem őt bízta volna meg a kormányalakítással.

A párisi utca hangulata egyébként nagyon izgatott a leszerelési konferencia tárgyalásainak irányváltozása miatt. A mig Tardieu nemzeti hősként ünnepelteti magát, több előkelő francia politikus fenyegető tartalmú levelet kapott.

A névtelen levélírók azt ígérték a címzeteknek, hogy nyílt utcán korbácsolják meg őket, ha a genfi tárgyalások franciaellenes határozatalhoz csatlakozni mernének.

Az egyetem diákjai csütörtökön heves tüntetést rendeztek. A tüntető ifjúságot csak a rendőri karhatalom közbelépése tudta szétoszlatni. A rendesinálás során több diák megsebesült. A tüntetők közül 5 egyetemi hallgatót előállítottak a rendőrségen.

TELJESEN MEGHIUSULT

A legújabb telefonjelentések arról számolnak be, hogy Painlevé kormányalakítási tárgyalásai teljesen meghiúsultaknak tekinthetők. A többséggel nem sikerült megegyeznie s

Tardieu is olyan feltételeket szabott, a melyeket Painlevé nem fogadhatott el.

A politikai körökben kialakult közvélemény szerint Painlevé kormányalakítási kísérleteit nem koronázta siker s ennek következtében az a legvalószínűbb, hogy megbízatását Doumer elnöknek még ma visszaadja.

Ujra dörögnek az ágyuk Sanghai körül

Péntek reggel újra megindult a japán offenzíva

Nem sikerült a békés megegyezés

Sanghaj, február 19.

A mandzsuri fronton szerda este óta elnémultak a fegyverek s amint megírtuk, a japán és kínai hadseregek parancsnokai Sanghaj előtt fegyverszüneti tárgyalásokat kezdtek.

Uyeda japán tábornok és a sanghaji kínai haderő főparancsnoka valóban tárgyalkoztak is, de

a fegyverszüneti tárgyalások meghiúsultak.

A kínai tábornok a japán főparancsnok minden előterjesztését visszautasította.

Erre a merev ellentállásra Japán valószínűleg nem számított, mert a tárgyalások megszakadása után a támadást nem indította meg azonnal, hanem ehelyett ismét új ultimátumot küldött a kínai főparancsnokságra.

Az új japán ultimátum azt követeli, hogy Japán és Kína között azonnal szüntessék meg az ellenségeskedést és a kínai seregek szombatig vonuljanak 20 kilométernyire a koncessziós területek mögé.

Tekintettel arra, hogy Japán ezzel az ultimátummal is csak a maga javára akarja kihasználni az „ellenségeskedés becsületesítését”,

számítani lehet arra, hogy a kínai csapatok ezuttal sem adják fel a porrá lövő állásaikat a sanghaji fronton, a melyet Japán heteken keresztül hiába igyekezett áttörni.

S a jelek arra mutatnak, hogy Kína a Japán imperializmus hódító törekvései ellen utolsó emberéig védekezni fog az ultimátum határidejének letelte után is.

A fegyverszünet idejét ugyanis Kína arra használta fel, hogy a Tiencsin és Kuku között elvonuló vasutat és a szárnyvonalakat megerősítse. Mandzsuriának ezt a részét a kínaiak tábori erődítésekkel építették be és körülbelül 1600 kilométer hosszúságban ástak lövészárkokat.

Ujra megindult a harc

Amint előre sejthető volt, a fegyverszüneti tárgyalások megindítása és az újabb japán ultimátum nem volt egyéb, mint időnyerés a fokozottabb támadásra és védekezésre.

A hadmozdulatok szünete alatt is állandóan folytak mindkét részlől a megerősítési munkálatok. A japánok újabb csapatokat szállítottak partra Sanghajban és egész nap tartott a gyalogosági és tüzérségi alakulatok felvonulása. Ma, pénteken reggel pedig a két napra elcsendesült

Sanghaj fölött ismét megdördültek a japán hadihajók és tüzérségi állások nehézágyúai és a kínaiak mozsarai.

A nemzetközi negyed és az idegen koncessziós területek lakói ma reggel ismét heves ágyutűzre ébredtek fel álmukból.

A japán gyalogság is megkezdte az offenzívát a Sapej és a Wuszung erőd állásai ellen, de a kínaiak — akik a végső-kig védekeznek a japánokkal szemben — minden támadásra ellentámadással feleltek és visszaszorították a japán katonákat.

A harc azért kezdődött meg ismét, mert

sem a fegyverszüneti tárgyalásokon, sem pedig a legújabb japán ultimátummal nem sikerült közelebb hozni a szembenálló feleket és nem sikerült alapot teremteni az ellenségeskedés megszüntetésére.

Az újabb jelentések arról számolnak be, hogy a japán ultimátum szombat délután 5 órakor járt le. Erre a határidőre azonban a kínaiak nem vártak, mert az ultimátum feltételeit még az átadás után, csütörtökön este a leghatározottabban visszautasították. Erre a visszautasításra volt válasz a japán offenzíva, amely ma reggel kezdődött.

A meghiúsult fegyverszünet idejét azonban a japánok nagyon alaposan kihasználták, mert a jelentések szerint a sanghaji kínai hadsereget teljesen bekerítették.

A 19-ik kínai hadsereg főparancsnoka, aki Sanghajt védi a japán offenzíva ellen, még tegnap kijelentette a külföldi hírlapíróknak:

— Nem ijedek meg az új offenzívától és nem hódolok meg Japánnak. Teszem azt, amit kötelességem parancsol és folytatom a haza védelmét.

Sanghajban egyébként újból 18.000 japán katona szállt partra s szombaton részt vesz a döntőnek tervezett offenzívában, amelytől a kínai hadsereg megsemmisítését remélik a japán főhadiszálláson.

— Kommercializálják a nagyváradi villanyüzemet. Nagyváradról jelentik: A temesvári tartományi igazgatóság jóváhagyta a nagyváradi villanyüzem kommercializálását. Az igazgatóság elnöke dr. Zigre Miklós lesz, míg tagjai között helyet foglal Katona Béla újságíró, Szűcs Géza volt városi főszámvevő és a Gazeta de Vest egyik munkatársa.

NEURALGINE

JURIST

LEKÜZDI A FARADTSÁGOT
KIMERÜLTSEGET
FEJFÁJÁST ÉS MIGRÉNT

Több ezer teljesen meggyógyult

TÜDŐBETEG

gazolja kiváló hatását az Oláh Károly plebános által feltalált **Antiphtysin** álmilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszernek — Ismertető füzetet díjtalanul küld a gyógyszer készítője **OSVATH** gyógyszerész Tárgu-Mureş

FEBRUÁR 21.

Ankét a konverzióról

Mit szól a nagyközönség Argetoianu rendkívüli jelentőségű javaslatához

Széleskörű méltányos konverziót

A konverzió nem lehet egy egyetlen osztály kizárólagos előnye, sem pedig az összes osztályokból rekrutált hitelezők megemmesítője. Annak előnyeit, foglalkozásra való tekintet nélkül, ki kell terjeszteni 500.000 lej erejéig, a folyószámlás vállalatok és a hat hónapon belüli áruvásárlásokból eredő tartozások kivételével — minden adósra egyformán, a nélkül azonban, hogy ezáltal a hitelezők mártír-halálra legyenek kárhoztatva.

Az adósságok bizonyos részének törlése, csak inzolvens adósoknál indokolt, de ott is csak kényszerregezés alapján és nem egy előre meghatározott mértékben. Kivételt képezhetnek esetleg és kizárólagosan az 1927 évi és annál régebbi keleti kamatos-kölcsönök, tekintettel az akkori magas kamatok alkalmazására. Itt esetleg nem egészen indokolatlan egy törvényes refakció megállapítása, maximum 6—8 százalékos erejéig, de kizárólag az új kamattörvény életbelépése napjáig.

Ezen a kecske és káposzta elvén épült tervezetet a következőképpen tartom kivihetőnek:

1. Minden konvertált összeg évi 4 százalékos törlesztés és 4 százalékos kamattal 25 év alatt — negyedévi részletekben — nyerjen kiegyenlítést.

2. A kormány által ezen célra létesítendő bank, államilag garantált és elfogadásra kötelező, 100, 500, 1000, 5000 és 10.000 lejes bélyeg és illetékmentes zálogleveleket bocsásson az adósok rendelkezésére, hogy azok felhasználásával adósságukat teljes mértékben kiegyenlíthesék.

3. Hasonlóképpen fizethesse minden hitelező az adósaitól kapott záloglevelekkel a saját konverzió alá eső adósságait is, nemkevesebbé pedig minden bank a betéteseit is, utóbbi azonban csak részben, vagyis csak abban az arányban, a melyben neki is kijutott.

4. A záloglevelek — a részvények mintájára — 100 darab negyedévenként lejáró, az esedékes törlesztés és kamat összegére kiállított szelvényekkel látandók el, amelyek a mindenkor fizetés igazolására szolgálnak.

5. A szelvények lejáratkor készpénzzel váltandók be közvetlenül és nemfizetés esetén, három kiméleti-nap lejárta után, adó módjára legyen behajtható.

6. Az adósnak refakcia címen esetleg visszajáró összeg, az első (bonokból) szelvényekből nyerjen kielégítést, miáltal az adós egy bizonyos moratóriumot is élvezne.

Egy ilyen megoldás csak látszólag róna nagyobb terhet az adósra és kisebb áldozatot a hitelezőre, a valóságban azonban nem jelent e tekintetben lényeges eltérést a benyújtott törvénytervezettől és mégis törvényesség és méltányosság tekintetében elfogadhatóbb és ennél fogva inkább alkalmas a felek igényeinek kielégítésére.

A végrehajtását illetőleg, nem túl komplikált és az államtól csak mérsékelt áldozatot igényel.

B. O. Răst.

Császármetszés

A konverziónak állami támogatással való keresztülvitelét helytelenítem, mivel az államnak van éppen elég fizetnivalója s ha ezt így megcsinálja, akkor ez megint csak az adófizető polgárok bőrére megy. Sajnos, a helyzet ma már nálunk oda fejlődött, hogy okvetlen kell valamit tenni. A törvényhozásnak közbe kell lépnie, mivel a konverzió ellen annyira prűszkölő bankigazgatók voltak az előidézői, hogy a helyzet ennyire rosszabbodott s mindezt leginkább azért csinálták, hogy nagy nyereségeket kimutatva élvezzenek horriblis fizetéseket és tantiémeket, kinzsorázták a magas kamatokkal a gazdákat, pedig tudniok kellett volna, hogy azokat a magas kamatokat még a konjunktura idejében sem tudták kikeresni, másodszorban pedig elősegítették a gazdák a könnyelmű adósságcsinálást a földvásárlásokkal kapcsolatosan. A kölcsön elbírálásánál nem a föld jövedelmezőségét vették reális fedezetül, hanem az irreális földárakat s annak igen sokszor 80 százalékat adták kölcsönként 30—40 százalékos kamattal melletti. A gazdák tönkretelésében mint segítő-jársak jelentkeztek a mezőgazdasági eszközök és gépeket gyártó gyárosok, kik

oly magas áron hozták forgalomba gyártmányaikat, mely árak nem állottak arányban a mezőgazdasági termények áraival. A szegény gazda pedig véres verejtékkel dolgozott, hogy kikeresse a busás kamatokat, a gyárigazgatók által megállapított magas árakat s addig-addig vágott ki feljavított ökréből és állatállományából s vett kisebbet, míg teljesen tönkre ment úgy, hogy ma annak a gazdának, kinek eddig volt két prima ökre és 2 tehene, most van egy kehes és egy vak lova, példa rá az üresen maradt községi legelők. A folyton változó népszerűséget hajhászó kormányok tétlenül nézték az uzsorakamatokat, valamint a kartellek garázdálkodásait. Ezt tovább tétlenül nézni nem lehet, mivel teljesen tönkrement Romániában az agrárállamban a földművelő, az ország gerince, oszlopa s ez a tönkrement osztály most már magával rántja a bankokat, a kereskedőosztályt, az iparost s az iparvállalatokat is. Most már a kormány közbe kell lépjen. Nézetem szerint ma már, csak egy erős császármetszéssel lehet segíteni, még pedig úgy, hogy mindenkinek nemcsak a gazdáknak, el kell engedni adósságának a felét s ezzel egyidejűleg egy a betéteket, valamint a pénzt is le kell bélyegezni 50 százalékkal, utóbbit különösen azért, mivel a türelmetlen betevők, akik megrohmozták a bankokat s a pénzt a forgalomból kivonva, még jobban sietteték a krízist, illegitim haszonhoz jutnának. Ezen operációval a szorgalmas s nem a feje tetején is tul

adós egyéneket mobillá, fizetőképessé tettük, a bankok helyzete lényegesen megjavult, mivel kintlévőségeik reális fedezetet nyerne s a bankok iránti bizalom visszatér. Fenti állításom igazságának megvilágítására az alábbi példát hozom fel:

Vegyünk öt egyént, akiknek mindegyikének volt ezelőtt 10 évvel egy-egy milliója, mindegyik józan életű és szakmájában szakértő volt. Az egyik vett földbirtokot, szorgalommal dolgozott, a második vett egy bérházat, a harmadik prima értékpapirokat vásárolt, ugynevezett vaspapirokat, a negyedik áruba fektette a pénzét, üzletet nyitott, az ötödik betette a bankba s kapott évente 20—22 százalékos kamatot.

Az első négy, miután a saját tőkéjük nem volt elég, azonban óvatossággal számított emberek voltak, tul terjeszkedni nem akartak, nem vettek fel nagyobb kölcsönt, csak a saját vagyonuknak 15 százalékat s fizettek a banknak évi 36—40 százalékos kamatot, dolgoztak véres verejtékkel, nyomorogtak és teljesen tönkrementek, az pedig, aki a bankba tette a pénzt, nem dolgozott, ült a kényelmes karosszékekben, élt s a vagyonát megtripláta. Ez nem igazság. Gazdasági háború van, mindenkinek egyformán ki kell vonnia a részét, mint a lövészárokban. Ha ezt megcsinálják, s egyidejűleg a kamatokat leszállítják a békebeli nivóra, nem kell az állam kamatfizetését igénybevenni.

P. M.

Nem konverziós, hanem konfiskációs javaslat!

A tordai pénzügytervezet közös értekezletet tartottak és megvitatták a konverziós törvényjavaslat életbeléptetésének esetére várható helyzetet. Az értekezleten egyhanguan az az álláspont alakult ki, hogy a konverzió végrehajtása első sorban azokat sújtaná, akik biztak a lejben és megtakarított pénzüket lejben őrizték, viszont azokat juttatná előnyhöz, akik a lej esésére és inflációra spekuláltak.

A felszólalók kimutatták, hogy az ugynevezett konverziós javaslat indokaiból az igazság csak annyi, hogy a mezőgazdasági termények árai a múlt évben katasztrofálisan leesett váratlanul, úgy, hogy a mezőgazdák rentabilitása is megszűnt egy időre, amint megszűnt előbb az iparé, a kereskedelemé és most a bankoké. A konverzió végrehajtása esetén a készpénzkölcsönök 50 százalékat, s ezt az elengedést kénytelenek lennének a betétesekre áthárítani. Így az állam elvonná polgárai vagyonának egy részét és odaadná a másoknak ajándékképpen. — Tehát a javaslat konfiskálná egyesek vagyonát a mások javára, neve ennél fogva nem konverziós, hanem konfiskációs javaslat. A javaslat nemcsak igazságtalan, hanem célszerűtlen is, mert a népet jogtalanságra szoktatván, további jogtalanságok elkövetésére jön meg a kedve és hajlandósága. Ez a javaslat örökre tönkretenné az ország hiteléletét.

A toradi pénzügytervezet értekezlete ezeknek előrebocsátása után javaslatot dolgozott ki a konverziós probléma megoldására. A javaslat pontjai a következők:

Figyelembe véve a mezőgazdaság rentabilitásának a csökkenését és a propaganda által teremtett nehéz politikai helyzetet, bár a mezőgazdák helyzete sem sulyosabb mint az iparosoké, vagy kereskedőké, a mezőgazdák helyzetének a javítására a következő javaslatot tartjuk a legvégső esetben elfogadhatónak és szükségesnek, amit a nagyközönség sőt az adósok jóérzésű része is elegendőnek tart:

1. Az adósság kamatai minden évben a mezőgazdaság rentabilitása szerint állapíttassanak meg, a folyó évre pl. 8 százalékkal.

2. Törlesztést a hitelező csak a viszonyokhoz mérten követelhesen, pl. a folyó évben legfeljebb 10—20 százalékot.

3. Kivételes esetekben, amikor a gazdának az adóssága meghaladja a vagyó

na értékének 60 százalékat, a gazda is kérhesen kényszerregezést és a 60 százalékon felüli adósság részbeni elengedését. Azonban akinek nem több az adóssága, mint holdanként 1000 lej, kényszerregezést sem kérhet.

4. A bank adósságok fennálló privilégiumai mint bekebelezések, garanciák, kezességek stb. minden esetben érintetlenül fennmaradnak, úgy mint a jelenleg érvényes kényszerregezési törvényben. Mert nem lehet egy kategóriába sorozni a kellő óvatossággal és biztosítékkal szolidan eljáró bankhitelezőt pl. azzal a hitelezővel, aki egy kis gazdára 100—200 ezer lejes gépet beszélt rá részfelizetésre és így könnyelmű adósság csinálását mozdította elő.

E javaslatoknál nagyobb áldozatot legalább a vidéki pénzügytervezetnek hozniuk nem lehet, mert a mai viszonyok között ugyanis van már legalább 25 százalékos veszteségük, rentabilitásuk évekre tönkre van téve, kétségesen néznek a jövő elé. De nem is tartanak méltányosnak nagyobb engedményt, mert az emberek panaszkodása nem indokolt olyan mértékben, amint jajgatnak.

Az összes tordai bankok érdekeltségeinek közös értekezlete.

A marosugrai kisgazdák

Mi, a marosugrai kisgazdák és iparosok javasoljuk és kívánjuk, hogy az ország belterületein az összes adósságok töröltessenek, vagy pedig az állam a pénzt sokasítsa meg. A moratórium rajtunk keveset segít. A marhaállomány szaporodása nem fedezi a kölcsön kamatját, a föld termésének többlete nem elég az adóba.

Gazdálkodásunk eredménytelenségét mutassa az alábbi példa:

1928 év január havában felvettem 25000 lej kölcsönt. A felvett összegből vettem 800 öl szántó földet, 12.000 lejért. A megmaradt pénzt építkezésre használtam fel.

1928—1932-ig kamat és kebelezésért fizettem 25.250 lejt. A tőke a mai napig szilárdan áll.

Látva, hogy törleszteni nem tudok, áruba bocsátottam a vásárolt 800 öl területet és az épületet. Nem kapok érte 20—25 százalékot.

Törleszteni a tőkéből nem tudtam, mert a gazdasági épület holt tőke és a 800 öl földnek bruttó termését felemész-tette az illeték és kamat. Gazdasági felszereléseim meggyengültek, újakat nem bírok szerezni. Ha a fenti kívánságokból valamelyik teljesülne, akkor még valahogy csak életképesek lehetnénk. Marosugrai kisgazdák megbízásából: Mihály György

Megoldás a lelkekben van...

Minden hiábavaló! Ahogy az idő folyását nem lehet megállítani, úgy nem lehet a jelenlegi helyzeten sem átmenetileg, sem végérvényesen, segíteni. Éspedig azért nem, mert minden az erőszak jegyében történik.

Ami a hitelélet biztosítását illeti, az többé-kevésbé lehetetlenné vált már azzal a szóval, hogy: konverzió. S akár lesz, akár nem lesz konverzió, vagy moratórium, hitel többé úgy, mint eddig, úgy sem lesz. Mert bizonyos határozzatokkal a hiteléletet megerősíteni nem lehet.

Pláne úgy, ahogy szeretnők. Hamar! Nem, ehhez idő kell! Ez idült szerói baj. Ebben jóformán mindnyájan benne vagyunk.

A hitelező lássa be, hogy az adós azért nem fizet, mert nincs miből.

Az adós igyekezzék és ne éljen vissza hitelezője bizalmával. Egyszóval próbáljuk magunknak bebeszélni, hogy van egy ugynevezett lelünk is, ami jó dolgokra is alkalmasokká tehet.

Amig az emebriség zöme csak pénzt akar s a lelkét elfelejti, addig nem lesz béke, jó élet. Ezzel azt hiszem, nagyon sokan tisztában vannak. És csak éppen a végrehajtó képesség hiányzik ahhoz, hogy az ember segítsen önmagán. Éppen ezért semmi reményt nem fűzök ahhoz, hogy a jelenlegi helyzet normálisan kialakuljon. Mert lélek nélkül csak harácsolni és zabálni lehet. De jót tenni nem. Déva. Góbesz Ferdinánd

Asíra (Apolló) Mozzó BRASSÓ.

MA PREMIER !

3 BUCSU NAP

Péntek, szombat, vasárnap

3 sláger egy műsorban, moziárakkal !

ARNO GATTI

humoros árnyképekkel.

„UFERINI“

és társulata új slágerprogrammal.

Egy élő ló és lovasának eltüntetése a nyílt színpadon.

Táncos huszárok

énekes, táncos filmperegette Fősz. Verebes Ernő
Grell Theimer, Oscar Karlweiss, Friedl Haertlin

Hírek

A kamarában megszavazták a cukorjavaslatot

Bukarest, február 19.

A kamara csütörtök délutáni ülése még a mai belpolitikai kavargásban is olyan szenzációt hozott, amiről a bukaresti lapok nagyrésze külön kiadásban számolt be.

A cukorbizottság határozatáról már be-számoltunk. A cukorügy végleges ren-dezésére kiküldött külön parlamenti bi-zottság Vasilescu-Karpen kereskedelmi miniszter minden tiltakozása ellenére is kimondotta, hogy a cukor védvámját je-lentősen le kell szállítani. Erre vonatko-zólag javaslatot terjesztett a parlament elé. A betervezett javaslattal a kamara csütörtök délutáni ülése foglalkozott. Rő-vid vita után szavazásra került a sor és a kamara 152 szavazattal 11 ellenében elfogadta a bizottság javaslatát, amely szerint a cukor behozatali vámját 24 lej 75 baniról négy, illetve öt lejre szállítja-ja le. A kristálycukor behozatali vámjá-ezentul 4 lej, a kockacukoré 5 lej lesz ki-lőnként, ami a jelenlegi cukoráraknak legalább kilonkénti husz lejjel való csök-kenését fogja eredményezni.

A nagyfotosságu javaslat megszavazá-sa után Cuza szólt fel és követelte a legfőbbkörü konverziót. A vagyondész-mát ő sem helyesli, ellenben javasolja, hogy függesszék fel a külföldi adósságok fizetését, mert Románia a mai körülmé-nyek között nem tudhat évente hét mil-liárd lejt ezen a címen kifizetni. Paras-chivescu a kisiparosok és kiskereskedők, Busila a román mérnökök érdekében szó-lalt fel.

A szenátusban hadügyi kérdések szere-peltek. Petala tábornok intézett kérdést a hadügyminiszterhez, hogy most, amikor Románia ellenségektől van körülveve, milyen védelmi eszközök állanak hábo-ru esetén az ország rendelkezésére. A hadügyminiszter előbb kérte a zárt tár-gyazás kimondását és csak a karzatok és az újságírók eltávolítása után adott vá-laszt Petala tábornok kérdésére.

— MAROSVÁSÁRHELYI HIREK. Tu-dósítónk jelenti: Ismeretes, hogy Viciu Miklós marosmegyei főjegyzőt, külön-böz vássaélések vádjával, felfüggesztet-ték állásából. A főjegyző ügyében most befejeződött a vizsgálat, amely minden-ben tisztázta és így Viciu Miklóst vissza-helyezték állásába. — Csütörtökön este nagysikerű operaelőadás zajlott le a Transylvánia-kávéházban. A szereplők közül Heltai Ida, V. Hegyi Lili, Salamon Margit és Dimitrescu, a kolozsvári Opera baritonistája, arattak általános elisme-rést. — A marosvásárhelyi közigazgatási bíróság ma tárgyalta Küküllőmegye fe-lebbezését a dícsőszentmártoni kórház céljaira reá rótt 1 millió 532 ezer lej fi-zetése ellen. A bíróság a felebbezést a Semmitőszék elé utasította.

— FELVÁGTA EREIT EGY BRASSÓI MUNKÁSNŐ. Bertan Ilona tizennyolc-éves brassói munkásnő tegnap este Vas-ut-utcai lakásán borotvával felvágta az ereit. Nagy vérvesztéssel szállították kórházba, ahol biznak felépülésében. — Tettét azért követte el, mert vőlegénye, egy Kucki nevű repülőgépgyári munkás, elhagyta.

— Új elnököt választott a nagyvárad-i parkamara. Tudósítónk jelenti: A nagy-várad-i Kereskedelmi és Iparkamara teg-nap este új elnököt választott, miután az-éddigi elnök lemondott. Az új elnök Pa-papudoff, a Banca I. ationala nagyvárad-i fiókjának igazgatója lett.

— A TEMESMEGYEI GAZDÁK MEG-KAPJÁK A HATÁRLEKOS EXPORTPRÉ-MIUMOT. Temesvári tudósítónk jelenti: A temesmegyei gazdálkodók 7 millió lej kiviteli prémiumra tartanak még igényt. Az összeg kiutalását többször is megsürgették a pén-zügyminisztériumtól, ahonnan most arról ér-teztették az érdekelteket, hogy a prémiumot a kormány kiutalta és a temesvári pénzügy-igazgatóság hétfőn már meg is kezdi az utal-ványok kifizetését.

A PRAHOBAR cég brassói fiókja.

mint a

FORD MOTOR COMP.

kerületi képviselője tudatta az autótulajdonosokkal hogy az eredeti

pótalkatrészek 50 -kal olcsóbbak lettek!

Óriási botrány a bukaresti rendőrségen

Bukarest, február 19.

A bukaresti központi rendőrségen ha-talmas botrány zajlik. Számos felielen-tésre vizsgálat indult magasrangú rend-őrtisztek ellen, akik állítólag állandóan vesztegetették magukat. A bevezetett vizsgálat részben már is igazolta az el-hangzott vádakát és emiatt

Catana belügyi inspektor felfüggesz-tet'e a központi rendőrség összes osz-tályvezetőit.

— „A KOLDUSDIÁK”. (Sajtóbemutató a brassói Modern Mozgóban.) Millöcker Károly világhírű operettje, amely a világ minden színpadán színe került és diadalmos sikere-ket aratott, most már német beszélő és éneke-lő film változatban is eljutott hozzánk. A film kétségtelenül művészileg minden kritikai bírálaton felül áll. Szereposztása elsőrangú. Jarmila Novotna, a berlini állami operaház csodás hangú primadonnája kreálja a női fő-szerepet, míg a férfi főszerepben Európa leg-szebb hangú tenoristája Hans Heinz Boll-mann lép fel. Ilyen szereposztás mellett ter-mészetesen csak jót lehet mondani a filmről és épp olyan természetes, hogy a film egész más élvezetet nyújt, mint a legjobb vi-déki operett-társulat előadása. Humorról Fritz Schulz és Truss von Alten gondoskod-nak. A kiállítás és a rendezés a legpárabb és a legmodernebb eszközökkel dolgozik. A ma esti premiernek bizonyára osztatlan si-kere lesz.

— ESKÜDTSZÉK ÉS TÖRVÉNYSZÉK KÉT-FELE ÍTÉLETE. Bukarestből jelenti: Az egyik fővárosi esküdtszék öt évi börtönrre ítél-te Frumos Emilia bukaresti asszonyt, mert újszülött csecsemőjét egy tó vizébe fojtotta. Hasonló bünnel terhelt a törvényszék csak öt hónapi fogsággal sújtotta Piluche Joan-nét, aki viszont a földbe ásta el újszülött magzatát.

— Elkeseredett kisbeteések a Banca Marmorosch előtt. Bukarestből jelenti: Csütörtökön a Banca Marmorosch épüle-te előtt többszáz kisbeteés gyűlt össze, mert az a hír terjedt el, hogy a kisbe-tek felét kifizetik. A hír nem bizonyult való-nak, ami rettenősen elkeserítette az összegyűlt tömeget. Hangos tüntetés kez-dődött, amelynek megfékezésére esend-őrkésültséget küldtek ki. Szerencsére időközben megérkezett a bank ügyveinek intézésére kiküldött Joanid kormánybiz-tos, akinek sikerült lecsendesíteni a „be-tétes”-forradalmat.

— A HATÁRKÖVEK BÜNYEGYE — HA-TÁRNAP NELKÜL. Bukarestből jelenti: Emlékeztet az a panama, amelyet a köz-séget egymástól elválasztó határvonalakkal kö-vetett el egy társaság. A bukaresti ügyészség hosszas munka után most készült el az erre vonatkozó vádirattal, amely többek között Dán Sándor és Manu Emil brassói ügyvéde-ket, Tibériu Vornic, volt madridi sajtóatta-sét, Aurél Dobrescut, Teofil Bene gergyő-szentmiklósi ügyvédet és Gamenita Alexan-dru volt szenátort helyezi válnak. A tárgya-lásra még nem tűztek ki terminust.

— Ne lakoltassák ki a munkanélkülie-keket. Temesvárról jelenti: Grossnoveanu Kornél dr. Temesvár város főpolgár-mestere, a mai nagy nyomorúságra jel-lemező beadványt iuttatott el Teodorescu törvényszéki és Martha Sándor dr. táb-lai főnökökhöz. Beadványában a tör-vényszéket és az ítélőtáblát arra kérte, hogy a munkanélküliek ellen meghozott kilakoltatási végzéseket egyelőre fű-ggesszék fel. Hasonló értelmű memorandum-ot intézett Grossnoveanu dr. az igaz-ságügyminiszterhez is.

— OSZTRÁK IMPORTÁZSIAT A ROMA-NIAI SERTÉSEKRE. Bécsből jelenti: Az osztrák hivatalos lap közli, hogy a bécsi kor-mány a kereskedelmi minisztérium előter-jesztésére zárlatot rendelt el néhány romániai megyéből származó disznók importálására. A zárlat elrendelése a sertésbetegségek terjedése miatt van.

— MÁRCIUS ELSEJÉN HOZZÁK FORGALOMBA AZ 5000 LEJES BANK-JEGYEKET. Bukarestből jelenti: Az új 5000 lejes bankjegyek, amelyekről la-punk más helyén is megemlékezünk, hi-vatalos helyről nyert értesülésünk szerint március elsején kerülnek forga-lomba. Ezeket a bankjegyeket a jegybank vas-tagabb papíron állíttatja elő, mint az ed-dig forgalomban levő papírpénzeké. Az 5000 lejeseket többszínű nyomással állít-ják elő, de rajtuk mégis tulnyomó lesz a kék szín. A bankjegyeket II. Károly ki-rály arcképe ékesíti.

— BOCU SEVER VÁMKIHAGASI ÜGYE A BÍRÓSÁG ELŐTT. Temesvárról jelenti: A temesvári törvényszéken ma tartottak tár-gyalást Bocu Sever dr., volt bányászi tarto-mányi igazgató vámkihágási ügyében. Két évvel ezelőtt tudniillik Bocu dr. a lippai gö-rög keleti templom restaurálásához külföld-

Felfüggesztették az ös-z-szes osztályvezetőket

Calana inspektor most sorra hivatja be azokat, akikről a rendőrtisztek pénzi fogadtak el. Ezek között van a Brittan-nia-szálló tulajdonosa, akinél hazárdjá-ték is folyt, azt állítja, hogy

tőle a rendőrség emberei több mint egymillió lejt zsaroltak már ki.

Tegnap jöttek rá arra is, hogy az egyik magasabb rendőrtiszttel meg akarta vesztegetni alantását, hogy az őrizetben levő három vizsgálati foglyot szabadon bocsássa.

ről hozott színes üvegablakokat, viszont a szállítmányban küldötték el az ő magánhasz-nálatára szánt színes üvegablakokat is. A vámkhatóságok megállapították a csempészést és Bocu Severt kilencszáz ezer lej pénzbírság-gal sújtották. Bocu azonban az ítéletet a tör-vényszékhez megfellebbezte, így került az ügy ma délelőti tárgyalásra, amelyen Bocu dr.-t is kihallgatták. A bíróság nem hozott ítéle-tet, hanem annak kihirdetését a jövő hét csü-törtökre halasztotta.

— Az óhiói vőlegény Nagyváradon. Nagyváradról jelenti: Néhány héttel ezelőtti egy északamerikából érkezett fia-taleMBER jelent meg Nagyváradon, ahol mint mérnök szerepelt. Többek között azt mesélte, hogy ő a király egyenes ki-vánságára tért haza, mert mérnöki ké-pességeit Románia javára akarja fel-használni. Főtevékenysége azonban Már-kus Sándornak — így hívják a fiatalle-mbert — leányvőzőben merült ki és leg-utóbb meg is állapodott egy ismert nagy-várad-i társasággal leányul, hogy disz-penzációval megesküsznek. A napokban azután egy itteni kereskedő levelet ka-pott Óhióból, amelyben közli vele, hogy Márkus Sándor nős és két gyermek apja és, különböző rendezetlen ügyek hátra-hagyásával, úgyszólván megszökött Óhi-ból. Ottani feleségét Pink Matildnak hívják, egy bukaresti származású állító-lagos színésznő, Márkus multjára felhív-ták a nagyvárad-i rendőrség figyelmét, a mely előállította, a gayanus fiatalle-mber azonban tagad és azt állítja, hogy óhiói felesége — nem törvényes. Most diplo-máciát uton intéznek megkeresését. Az óhiói hatóságokhoz Markus ur előle-tének tisztázására.

— MEGERŐSÍTETTEK A BRASSÓI AU-TŐENGEDELY-KIJÁRÓ HARMINCNAPOS FOGVATARTASÁT. A brassói törvényszék vádta nácsa ma foglalkozott azzal a szabad-lábra helyezési kérséssel, amelyet a kijárások és különböző összegek elmanipulálása miatt letartóztott Mihailescu brassói úgynök vé-dője adott be. A vádta nács a szabadlábra helyezési kérvényt elutasította és Mihailescu fogvatartását harminc napra megerősítette. A Mihailescu ügyeivel kapcsolatban egyes magasrangú állami funkcionáriusok ellen ve-zetett vizsgálat még folyamatban van. Amint megirtuk már, Mihailescu főleg autóbusz-en-gedélyek kijárására vett fel nagyobb összege-keket.

— CSÖDBEMENT EGY TEMESVÁRI 80 ÉVES NYOMDA. Temesvári tudósítónk jelen-ti: Temesvár legrégibb nyomdája, a Csendes Testvérek vállalata, amely már 80 éve fen-náll, hónapok óta fizetési nehézségekkel kü-zködött. Ma délutánra például több árverést tüzték ki a nyomdávalalal ellen, amely a háborúelőtti években kiadta a Délmagyaror-szági Hírlapot is. Az árverések azonban el-maradtak, mert a temesvári törvényszék a délelőtti megtartott tárgyalásán a nyomda el-len csődöt rendelt el.

— A BÜROKRACIA ÉS AZ ARADI ROK-KANTAK. Aradról jelenti: Az aradi rok-kantik között rendkívül nagy az elégedet-lenség és az elkeseredés amiatt, mert járandó-ságaikat a pénzügyigazgatóság erre a negyed-évre nem fizette ki. A késésnek oka ezuttal nem az, ami általában a fize-téskésedelmek oka szokott lenni. Az aradi pénzügyigazgatóságra ugyanis már régebben megjött a rok-kantnyugdíjak kiutalási rendelete, a fizetést azonban még sem kezdheti meg a pénzügy-igazgatóság, mert a régi rokkantkönyvecskék elfogytak és az újak nem érkeztek meg. E csunya bürokratikus szépséghiba miatt az

aradi rokkantak nem kaphatják meg azt az alamizsnát, amelyet kapniok kellene az ál-lamtól. De ennél is sokkal sivárabb a köz-ségben lakó hadirokkantak helyzete, akik már éppen 9 hónap óta nem kaptak egy ár-va fillért sem a pénzügyigazgatóságtól.

* Uferini mátlól kezdve egy élő lovat tüntet el lovasával együtt a nyílt szin-padról az Astra-Mozgó minden előadá-sán. Péntek, szombat és vasárnap bu-csuznak Uferiniék Brassó közönségétől az Astra mozgó minden előadásán. Ez alka-lommal az Astra igazgatósága hárm-as műsorral kedveskedik közönségének, még pedig 3 nagy slágerrel egy műsor-ban és moziárakkal. Első attrakció Arno Gatti, humoros árnképei. Második, Ufe-riniék bucsuműsora, melyet úgy építettek fel, hogy magukat Brassó publikuma előtt örökké felejtethetlenné tegyék. Műsorának fénypontja egy élő ló és lo-vasának a nyílt színpadon való eltűnte-tése. A harmadik attrakció az idény leg-nagyobb slágeroperettfilmje a „Táncos huszárok”. Főszerepben Verches Ernő, Grete Theimer, Oscar Karlweiss és Friede Haerlin.

— TETŐTÜZ BRASSÓBAN. Csütörtő-kön este kigyuladt a Kapitány-utcában Bogdán Virgil háza. Az előhívott tűzöl-tők hamarosan lokalizálták a tüzet, a mely a kéményben keletkezett és csak a tetőzetben okozott nagyobb kárt.

— A MONTREALI MUKORCSOLYÁZÓ VILÁGBAJNOKSÁG EREDMÉNYE. Mon-trealból jelenti: Tegnap zajlott le a kana-dai Montrealban a mukorcsolyázó világbaj-nokság. A vegyes-páros verseny eredménye a következő: 1. Brunet-házaspár (francia). 2. Szollás—Rotter (magyar). 3. Az amerikai pár. 4. Orgonista—Szalay (magyar). A kanadai versenyző pár az ötödik helyre szorult. A férfi egyes győztese Karl Schäffer, a női egyesé Sonja Hennie lett.

— Ha a rendőrtiszt haragszik valaki-re... Bukarestből jelenti: Bacauban öt rendőr megtámadta Craciun Jon ujsa-bizományost, behurcolta a rendőrségre, ahol zsákokat húztak a fejére és félholtra verték. Craciun Jonnak az volt minden büne, hogy kihívta maga ellen Teodor Alexandrescu rendőrkomisár haragját, aki erre ráuszította rendőreit. A vizsgá-latot bevezették a hivatalos hatalmával visszaélő rendőrtiszt ellen.

— A szódavíz és a munkanélküliek. Temesvárról jelenti: A temesvári szó-davizgyárosok küldöttsége ma délelőtti felkereste Grossnoveanu Kornél dr. fő-polgármestert s arra kérte, hogy járuljon hozzá a szódavíz árának 2 lej 50 ba-niról három lejre való felemeléséhez. A küldöttség azt ígérte, hogy, amennyiben a város megengedi a szódavíz árának emelését, a szódavizgyárosok havonta huszezer lejt adnak a munkanélküliek segélyalapjára. Grossnoveanu dr. azzal a megokollással, hogy a szódavíz nem elő-sőrendű fogyasztási cikk, hozzájárult az ötven banis áremeléshez.

— Egy lejtélték Mihalache rágal-mazóját. Bukarestből jelenti: A botosa-ni törvényszék most tárgyalta azt a sajtó-pert, amit Mihalache volt nemzeti-pa-rasztpárti miniszter indított Onresen bo-tosani újságíró ellen, aki azt írta, hogy Mihalache nem éppen tisztá uton szere-ze azt a pénzt, amivel birtokokat és há-zakat vásárolt. Az esküdtszék egy lej kártérítésre ítélte az újságíró.

Szerkesztői üzenetek

Leszerelés. Csak a kérdése igazán ta-láló. „Lángol, reszket szegény Kina, Sok Kulinak szakad ina (jaj!), Tűzbomba po-tyog(!) az égből, Mi lesz a leszerelésből?” a vers maga nem. A legszükségesebb fű-szer, az ötletesség, fordulatosság hiány-zik belőle.

Sorsjegy, Sighet. Semmi értéke sine-s ma már s a huzasnál is oly alacsony nye-remény jött ki, hogy az még egy Ma-gyarországra szóló levél portóját sem fedezi.

P. Mici. Nem könnyű dolog, utána kell járni, protekciót igénybevenni, de még akkor is bizonytalan. Mindenesetre ér-deklődjék a brassói Cerculnál: ott meg-mondják, milyen kérvényt hová kell beadni.

Ma	Modern-Mozgó Brassó	Ma
péntektől	PREMIER SENZÁCIO	péntektől
„Koldusdiák” „DER BETTELSTUDENT” Millöcker mesterműve, német nagyoperett. A főszerepeket: Jarmi a Novotna és Hans Heinz Bollmann a berlini Nemzeti Operaház tagjai eneklik. A többi főszerepekben Truus v. Alien, Fritz Schults — Magyar feliratoz.		
Szombaton d u 3—5-le	Ma ine 10—15 lei	hangosi m Ramon Novaro-val

— Epe és májbetegségekkel, epekő és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorra iszadjuk. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A csonttollu madarak nem tévednek. Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti: Kisküküllőmegyében a hideg valamenynyire enyhült. Öreg emberek tanúsítása szerint évek óta nem volt ilyen abnormális időjárás, de évek óta, csak az elmúlt év novemberében láttak csonttollu madarakat a vidéken. A csonttollu madarak megjelenése pedig — az öregek szerint — szibériai időjárást jelent. Az enyhülés dacára ma délelőtt ismét jelentős érkezett a csendőrlégió parancsnokságához, hogy Domáld és Hundorf közötti mezei úton meglagya találták Hauptmann Johann 48 éves századost, aki gyalog ment haza Erzsébetvárosról. Kisküküllőben egy héten belül ez a negyedik eset, hogy megfagyott embert találtak.

— Garázdálkodó cigányok Kisküküllőmegyében. Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti: Hetek óta állandóan feljelentések érkeztek az Erzsébetváros környéki csendőrszolgálatokhoz, hogy a falvakban egy szervezett banda betöréses-lopásokat követ el, sőt Landormány közelében rablótámadást kísérelt meg a segesvári vásárosok ellen is. A legszorgalmasabb nyomozás dacára sem sikerült a tetteseket kézrekeríteni, míg a véletlen a csendőrség kezére játszotta a régen keresett banda egyik tagját. Ugyanis Holdvilág község csendőrfőre éppen akkor haladt el Ciurar Anica háza előtt, amikor egy cigányasszony mindenféle holmival megrakodva kimászott az ablakon. A csendőrök az ablak alá állottak, úgy, hogy a cigányasszony a karjaik közé lépett. A vallatás során kiderült, hogy Nicheta Anna 41 éves többször büntetett dányáni cigányasszonnyal azonos, aki beismerte, hogy résztvevő a környékbeli betörésekben és bűntársait is megnevezte. Nicheta Annát átkísérték az ügyészséghez, a bűntársai kézrekerítése iránt megindult a nyomozás.

— A LASSUSAG REKORDJA. Mialatt az egész világon kísérletek folynak a gyorsasági rekordok megteremtésére és javítására, Ralph Sanders corboy visszájáról fogta meg a „dolgot, hogy hirtelen tegyen szert. Betanított egy bikát, hogy nyergeket töljön a hátán s aztán rajta letette meg a Bromsilletől Newyorkig vezető négyezer kilométeres utat. Mostanában vonult be Newyorkba, ahol nagy büszkén hirdeti teljesítményét, amelyhez 254 napra volt szüksége.

— Bőséges gyermekáldás. Szászrégenből jelentik: Fixel Aronné ötteni kereskedő feleségének egyszerre három fiúgyermek született. Úgy az anya, mint a három újszülött honpolgár jól érzi magát. Fixeléknek a gyermekek száma négyről, egyszerre hétre ugrott fel.

— EBBEN AZ ÉVBEN SEM KAPJÁK JÁRANDÓSÁGUKAT A CSÍKMEGYEI HADIÖZVEGYEK ÉS HADIROKKANTAK. Tudósítónk jelenti: Ez például csak Csíkbán van. Az, hogy a hadirokkantak és özvegyek az elmúlt évben egyáltalában nem kapták meg nyugdíjaikat és segélyeiket. Igéretet viszont sokszor kaptak, legutóbb azt, hogy ebben az évben rendesen fognak fizetni. De nem fizetnek rendesen, mert még ebben az évben sem kaptak egyetlen garast sem. Az adóvégrehajtók viszont nem törődnek ezzel. Kiárverezik a pártát még koplalás miatt betegen fekvő hadiözveggy és hadirokkant feje alól is.

RECOUTE MOZGÓ BRASSO
Tel. 145

Premier!

Premier!

Ma, pénteken

Hawai
éjszakák

a pálmaderők rengetege, a déli tenger mesebeli szépsége filmen mely minden tekintetben maiban hordin egy grandiózus vállalkozás példája és a német filmgyártás verhetetlen készsége

Werne Fütterer és
Eugene Kais-Arova

operanekesnővel a főszerepben.

szombat d. u. 3 órákor
Vasárnap d. e. 11 órákor

Maline

— Félmillió kártérítést követel az ügyvéd-bankelnök. Csíkszeredából jelentik: A csíkszeredai görög-keleti egyháztanács annak idején csődöt kért az ottani Hargita bank ellen s egyben a bank igazgatója, Comaniciu is megkapta a bűnvádi feljelentéseket. Az „affér” később kibéküléssel elsimult, a Gyergyó című hetilap azonban bőségesen foglalkozott a dologgal, amivel kapcsolatban megtámadta Vasu dr. ügyvédet, a Hargita bank elnökét is. Vasu dr. sajtóperrel felelt és félmillió kártérítést követelt Sándor Mihály ügyvédtől, a cikk írójától. A törvényszéki tárgyaláson Sándor igazolta, hogy az ügy leírásához a semmitől semmitől más törvényszék delegálását kérte s ezen a címen kéri a tárgyalás elnapolását a semmitől semmitől. A kérésnek a bíróság helyet adott.

A repülőgép, száculdó autó korában, jó idegkre van szükség. Az idegek erősíti, az izmokat acélozza a reggelihez és uzsonnához 2 kávéskanál Ovomaltine.

— Rosenthal ur, az álszektör. Nagyszebenből jelentik: A múlt hét folyamán egy elegáns, 30–35 év körüli fiatalember jelent meg Nagyszebenben, aki, a bukaresti központi hadiárvagondozó intézmény inspektorának adta ki magát, megrendeléseket eszközölt a verestoronyi hadiárvagondozó részére. A megrendelt árukat az „Albina” hitelintézet udvarára kérte, ahol az üzleti szolgálatot át is vette azokat, a számlát azonban minden esetben visszaadta, azzal, hogy irják és címezze a verestoronyi hadiárvagondozó nevére. Mire az újra kiállított számlákat elhozták, az inspektor ur már nem volt található, az árukkal együtt eltűnt. Így károsította meg többek között Fleischer és Ursu borkereskedőket és Missbacher nagykereskedőt körülbelül 18–20 ezer lejig. A károsultak feljelentése megindult a nyomozás és Zonga János rendőrkormányzó sikerült is elfognia a szélhámos, akiről kiderült, hogy Rosenthal Marcell tönkrement kereskedő Oltszlatináról. Átadták az ügyészségnek.

— PÉKIPARI KIALLÍTÁS OLASZORSZÁGBAN. A brassói Kereskedelmi és Iparkamarához érkezett értesítés szerint június 15. és július 15. között pékipari kiállítás lesz Bolognában, míg ugyanekkor, június 19-től június 30-ig, Rómában egy kiállítás keretében be fogják mutatni a világon előállított mindenféle fajta kenyereket. A kiállításokkal párhuzamosan kongresszusokat tartanak.

— Bűnvádi feljelentés két csíkszeredai gyárigazgató ellen. Tudósítónk jelenti: A csíkszeredai Hargita bank részvényeseinek gyűlése utasította a bank ügyészét, hogy haladéktalanul tegye meg a feljelentést a csíkszeredai „Hargita” nevű vasöntőde két igazgatója C. Popescu és Moldován János ellen. A határozat mögött rendkívül érdekes és a mai viszonyokra jellemző családi vád áll. A Hargita vasöntőde alapítását a Hargita bank pénzelt. A kötött szerződés szerint, C. Popescu volt prefektus és Moldován János pékmester, mint a gyár igazgatói három részletben fizetik vissza a felvett pénzt s ha egyetlen rész pontos visszafizetését elmulasztják, úgy a gyár a bank tulajdonába megy át. A vállalat állítólag igen jól ment, az igazgatók azonban ennek ellenére sem fizettek, sőt kibújtak a szerződés pontjainak a teljesítése alól is. Emiatt aztán a részvényesek nyugtalankodni, majd zugolódni kezdtek. A bank igazgatósága erre felszólította a vasöntődét a szerződés szerinti átadásra, azonban ezt is huzát-halasztották, míg aztán most a részvényesek gyűlése megállapította, hogy a bank még az utóbbi időben is 870 ezer lej értékű áru vételárának a fedezésére adott váltót, amit a két igazgató értékesített is, viszont a pénzzel nem számolt le. Ugyanakkor azt is megállapította a részvényesek gyűlése, hogy a vasöntőde értékesebb felszereléseit éjjel kocsin Brassóba szállították s ott potom áron értékesítették. A Hargita bankot ezek miatt a csalárd manipulációk miatt több, mint egy millió károsodás érte.

A forgalomban levő sok hashajtó közül nehéz a legjobbat kiválasztani. Egy kísérlet a piciny Artin dragéával meg fogja győzni arról, hogy ideálisabb hashajtót nem is kívánhat.

— FALUSI PÁLINKAFŐZŐK A CSÍKSZEREDAI TÖRVÉNYSZÉK ELŐTT. Tudósítónk jelenti: Az üsz folyamán Gyergyóalfaluban több pálinkafőző üstöt sikerült lefoglalniok a hatóságoknak. A tilos pálinkafőzésen rajtakaptak közül három állótak csüörtökön a törvényszék előtt. Kezű azzal védekezett, hogy orvosi rendelre szesszel kellett locsolnia fájós testrészt. A szesz azonban sokba kerül, nem volt rá pénzük s azért főztek gabonapálinkát. A harmadik bevallotta, hogy tojásért, ezalonnaért, cserélgette be a főzött pálinkát, mert nem volt mit ennie. A bíróság egyelőre tudomásul vette a mai körülmények között nem is nagyon furcsa védekezéseket és az ítélet kihirdetését elhalasztotta.

Rekedtséget, torokgyulladást, garathurutot gyógyít az Anacot pasztilla. Egy fiole ára 37 lej.

— IDŐK JELE. Egy északamerikai városban nagyon fennakadt a rendőrség azon a furcsa tényen, hogy egyszerre háromszáz leány jelentette be utlevele elpusztását és kért új utlevelet. Mindegyik kérvényhez születési bizonyítvány volt mellékelve, amelynek adatai szerint a bejelentők egytől-egyig fiatal leányok. A rendőrség megidézte a hölgyeket. Meg is jelent kétszázal több, akinek a külsejéről is meg volt már állapítható, hogy túlhaladta élete delejét. A rendőrség csakhamar megállapította, hogy itt nagyszabású „fiatalodási akció” van szó. Az arcfesték és az ajkpirosító korszakában meg van adva a lehetőség, hogy valaki fiatalnak lássék, de, hogy valóban el is hiigylék, ezt okirattal kell bizonyítani. Erre való tekintettel történt a tömeges bejelentés is, amelyre nézve a hölgyek előadták, hogy azért óhajtottak volna ilyen kerülő uton fiatal korukat okirattal bizonyítani, mert részben kériüket akarták tévedésbe ejteni, részben pedig bizonyos állások elnyerésére akarták felhasználni, amely állásokat csak akkor kaphatták volna meg, ha egy bizonyos kort túl nem haladtak.

— Egy házat és 20 ezer lej jutalmat kap a Grivita-u-i gyilkosság nyomravezetője. Bukarestből jelentik: A Grivita-u-i gyilkosság ügyében újabb fordulat állott be. A gyilkosság áldozatát eseti mészáros feleségének hozzátartozói bejelentették a vizsgálóbíróknak, hogy a Chitila mellett levő birtokukból 300 szög méteres telket adnak egy újonnan felépítendő házzal annak, aki a gyilkosokat leleplezi. Ugyanekkor még külön huszezer lejes jutalomban is részesítik a nyomravezetőt.

— ELOFIZETŐINK kísérjek figyelemmel a címkéjükön feltüntetett lejáratot! A lap zavartalan expedíálása érdekében gondoskodjanak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár postán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárát szerepel-e a címkén.

Iskolák Egyesületek

— AZ „ENCIAN” si- és turistaegyesület által rendezett síversenyek díjainak kiosztása folyó hó 20-án, szombaton este 9 órakor lesz a Gambrius-vendéglő nagytermében, melyre az egyesület tagjait és barátait meghívja az „Encian” vezetősége.

DECSEY ZOLTÁN:

A SIRÓ VÁROS

— Jöjjön kedves főhadnagy ur, ugyan csak régen találkoztunk!

Karófogja Pistát és így haladnak a Grand Hotel felé. Két napja a szállót szövjetházzá alakították, itt székel a kormány megbízottja, a pesti delegátusok táborá és a kapuban két borkabátos Lenin-fü áll őrt.

A kormánybiztos ajtaja előtt is küldöttség várja. Falusiak.

Nagy panaszuk van. Ma reggel a határban ledöntve találták a keresztet.

Bognár megcsóválja a fejét.

— Hejh atyafiak, nagyon egy istentelen ember lehetett, aki a keresztet a porba döntötte. De csak menjenek szépen, nyugodtan haza, én azonnal intézkedem, hogy új keresztet állítsanak oda. Szébbet, mint a régi. Pünkösdre már fel is szentelhetik.

A falusiak nagy halálkodással távoztak. Bognár bevezette Pistát a szobájába.

Az asztal tele elintézésre váró iratokkal. A szekrény ajtaja tárva-nyitva, egy ruha, kevés fehérnemű benne, aztán sok-sok irat.

És most egymással szemben ül a két régi munkatárs. Kiöntik egymásnak a szívüket. Elpanaszolkoznak a sok furcsaságon.

Amikor egy félóra múlva huncszuk, Bognár erős kézzorítással bocsátja utnak.

— Nyugodt lehet a város! Amíg én ezen a helyen őrt állok, senkinek igazságtalanul bántódása nem esik.

Nem, hozzájuk még nem érkezett el a kommun a maga leplezetlen valóságában, egyelőre — úgy látszik — kiméleti időt kaptak, hogy a felszabadulás örömeit kiélvezzék és csak fenyegető plakátok rémítgették a gyöngébb idegeiket. A sötétben bujkáló ellenforradalmár itt is fogalomná lett, holott senkinek eszé ágába se jutott a sötétben bujkálni, for-

Antineuralgic

DR NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén idegzsákák s ib ellen Csakis eredeti csomagolásban áru-sítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (osztályában) van.

Kapnató: gyógyszerárakban és drogériákban Szf 17171

— NYUGDIJASOK KÖZGYŰLÉSE. A brassóvárosi és brassómezei nyugdíjasok egylete folyó évi február hó 28-án délután 3 órakor a Pest-szálló külön termében rendes évi közgyűlést tart, amelyre a tagokat ezennel tisztelettel meghívja az elnökség.

— AZ ASTRA-KONZERVATÓRIUM VASÁRNAPI HANGVERSENYMATEJÉNAK műsora a modern francia zeneirodalom nagymesterének, Debussy-nek szerzeményeiből van összeállítva. A gazdag és változatos műsori zongorán Emanuel Bernfeld tanár adja elő. Kezdeté fél 12 órakor a Honterus-aulában.

— A MAGYAR POLGÁRI KÖR KÖZGYŰLÉSE. A Brassói Magyar Polgári Kör folyó évi február hó 28-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor, határozatképtelenség esetén pedig ugyanezen nap délelőtt fél 12 órakor a római katolikus iskola volt rajztermében rendes évi közgyűlést tart. Táragsorozat: 1. A választmány jelentése. 2. Könyvtáros és könyvtárvezető jelentése. 3. A gazda számadása és az ezt felülvizsgálóbizottság jelentése. 4. A választmány, könyvtáros, gazda és pénztáros részére a felmentvény megadása. 5. Az 1932 évi költségvetés megállapítása. 6. Tisztviselők és választmány megválasztása. 7. Esetleges indítványok. — A délelőtt fél 12 órára összehívott közgyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes. — (Alapszabályok 17 paragrafusa). Kérjük a tagok teljes számban való és pontos megjelenését. — Az elnökség.

— A BRASSÓI IZR. NÖEGYLET értesíti a m. t. közönséget, hogy a vasárnaponként délután 4 órakor a Redoute éttermében tartott táncos tea-délutánok ezután is rendesen megfognak tartatni. A rendezőség mindent megtesz, hogy a vendégek kellemes szórakozása biztosítva legyen. Az elnökség.

— A BRASSÓI MAGYAR KASZINÓ, a mint multkor megemlékeztünk, folyó hó 20-án kellett volna közgyűlést megtartsa. A vezetőség közli, hogy ez a közgyűlés közbejött akadályok miatt elmarad és helyett a rendes évi közgyűlést ugyancsak a római katolikus fiúiskola nagytermében március hó 5-én este 7 órakor fogják megtartani.

128

Levéltőredék

...A napokban olvastam is valamit. Valamit? Három könyvet, egy falásra. Dr. Magyar-Kossa Gyula, egyetemi tanár kiadta azokat az orvosi emlékeket, melyeket letűnt századokból gyűjtött össze, méhecske módjára, avatott tudással rostálgatott s friss, könnyű nyelven adott elő.

Az a munka, melyről most szólok, a valószínűleg tükrözött, elfelejtett arcokat, korokat, történelmi tényeket idéz föl. A történelem-múltólról megannyi balhiedelem kering. Hajdan dajkameséket, adomákat találtak föl helyette. Később egymás mellé sorakoztatták a gondosan átvizsgált adatokat, az évszámokat, az események pázát, ezeket a „tudományos” örvén iztelenítették és szaglatlanították, megfosztották érzéletes varázsuktól, minékifolytán zörgő eszméi hüvelyeket kaptunk vagy tömegmészárszók rendőri krónikáját.

Valójában csak az lehet nagy és „tudományos”, ami emberi. E könyvek írója tisztában van ezzel. Levéltárakból kiemel pár mozzanatot s áttekintést, meglepett. Anyagát nem szűrte ki, de nem is szelezi túl. Szóval történelmet ír, a legnépszerűbb értelemben, művelődéstörténelmet. Pazar csokorba foglalja mindazt, amit orvostudományunk múltjából sikerült kiasnania. Hogy szakmunka, az kétségtelen. De van-e izgatóság, emberileg érdekesebb egy igazi szakmunkánál?

Megható története ez a tudás felé bukda-csolt emberi szellemnek. Értekezéseket találunk itt például Kisfaludy Károly, Tompa Mihály, Madách Imre betegségeiről, Wesselényi Miklós megvakulásáról, Deák Ferenc bonctani jegyzékéről, aki szívelzsírosodásban halt meg s többet tudok meg így rólok, mint sok-sok hangzatos „irodalmi” méltatásból. Párizs-Pápai még sündisznót boncolt emberi hulla hiányában. Mátyás király a pestis ellen aranyat evett. Ránkagyott egy orvosi rendelőnyét, a mely azt ajánlja, hogy járóany idején ételünkbe aranyat keverjünk, borunkba arany-lemezeket oldjunk föl, rubin- és smaragd-porral elegyítve. A pestisorvosok óriási pápaszemmel jártak-keltek, orrukra ijedelmes-hosszu madárcsőrű bigyesztettek, melyben illatos fűveket égettek a fertőzött ellen s fekete bőrruhában, fekete kalapban közeledtek a haldokló ágyához, mint a rémek. A himlőbetegeket — holmi furcsa hasonzeno ötlettel — vörös ruhába öltöztették, vörös lepedőbe fektették s ez a gyógy mód újabban csodálatosképpen tudományos igazolásra talált egy jeles orvos szeméjében, aki a himlőt, a pórhányt és a kanyarot fény-nyelő, sötétvörös ablak-üvegek alkalmazásával próbálta kezelni.

Aztán hallottam-e, hogy a hóhér a közepkorban nemcsak a halálos ítéletek végrehajtója volt, hanem varázsló és patikáros is, gyógyította a nyavalyatöréseket, álomszerzőitalokat kotyvasztott, ezen kívül — mintha Mors és Amor ősi kettősségét jelképezné — ő csapta meg a latorkodó szerelmeseket is? 1549-ben az erkölcselen férfiakat kiszűgesszék a pelengérré, ott arra kényszerítették őket, hogy sarlóval önmaguk csontjait megtagjaitak, aztán térdre ereszkedve, bocsánatot kérjenek a város tiz jámbor, feddhetetlen életű asszonyától. Erősen dipott a fülek, orrok, ajkak levágatása, a megbélyegzés, mely abból állott, hogy a megtüzesített templomkulccsal jegyet süttöttek a homlokra, sőt a vízbefojtás és az elevenen való eltemetetés is. Egy kassai esetet így ír le az ismeretlen krónika: „Azt is láttam, amikor egy rosszleltű nőt, aki gyermekét megölte, elevenen eltemették, izzó paskarót vertek szívére át. Ez így történt. Sirt ástak, másfél rőf mélyet. Ebbe kellett szegény bűnösnek befeküdnie: kezét lábát lecövekelték, arcára a hóhér töviscsomát helyezte, szívére fakarót tartott mindaddig, amíg teljesen el nem földelték. Fejét mindazonáltal az utolsó percig szabadon hagyták, hogy a pap szólhasson hozzá. Amikor a kivégzés befejezésére került a sor, a hóhér fogóval megragadta az izzó paskarót s azt a fakaró mellé állította, mely szíve táján volt. A pribék pöröllyel lesújtott a karóra, két szolgaleány pedig egy kosár földet öntött a kivégzett arcába. Egy kiáltást lehetett hallani és borzalmas volt látni, amint a föld kissé fölemelkedett fölötté.”

Döbbenet teszem le a könyvet. Noha semmiféle következtetést nem von le, nagy, történelmi tálatot nyit. Azt érzem, hogy az emberiségnek mindenkor szüksége volt ürügyre, hogy kiélhesse a benne lakozó vérengző hajlamot s ha gyilkos ösztöneit a háborúk és forradalmak nem csatornázták és nem vezették le, akkor is talált utat-módot, hogy ezen, vagy azon a címen, kegyes jelszavak alatt kegyetlenkedjék. Sajnos, így van ez, barátom...

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ

Gróf — a grófi politika ellen

Budapest, február 19.

Széchenyi Aladár gróf a Nemzeti Kávéházban tegnap esti ülésén beszédet mondott, amelyben reflektált gróf Bethlen Istvánra, a magyar arisztokrácia szerepéről tett legutóbbi nyilatkozatára. Széchenyi helyesnek tartja Bethlen kritikáját a főnemesei fiatalok felett, azt azonban két-séggelvonja, hogy a politika vezetője még mindig a főnemességet illetné.

Meghitt beszélgetés doktor MARYEMMA WOOLLEY-val, aki esernyősen és kalocsnisan képviseli Amerikát a leszerelési konferencián

A modernsége miatt halálra ítélt delegátusnő Briand, Stresemann és Wilson „távollétét” fájjalja és szeretné kicsavarni a Gépet az emberiség kezéből

Genf, február 19.

A szép, fiatal titkárnő ellibben a fogadósazonból, ahol néhány cserép fehér jácint diszeleg. Pillanat múlva már előtem is van egy tiszteletreméltó hölgy, szépen leteszi kalocsniját és esernyőjét, leülteti a diványra helyes kicsi pincéjét, amellyel az északamerikai Hount Helioke lankás dombjai közt szokott sétálni, ahol az általa vezetett hatalmas kollegium áll. Ez a hölgy dr. Mary Emma Woolley kisasszony, aki mint hivatalos delegátus képviseli hazáját a leszerelési konferencián.

Kedves, szelid, jámbor amerikai polgárnő, aki öröszta mellett és növendékei közt visszavonultan tölti idejét

— Sokszor meggyűlt már a hajom Amerikában — mondja a hetven év körüli hölgy —, mert nálunk tulmodernnek tartják pedagógiai elveimet. Mert én tökéletes felvilágosítással nevelék a mai életre és nem hiszem, hogy ezáltal veszélyeztetném növendékeim erkölcsét... Ugy sem tudnék küzdeni a meggyőződéseim ellen. Mikor néhány esztendővel ezelőtt egy amerikai olasz állítólagos meggyilkolása miatt halálra ítélték Saccot s Vanzettit, én teljes szívemből a két elítélt pártjára keltem, hisz a bűnrészességük egyáltalán nem volt beigazolva...

— Nálunk még nagyon konzervatívek az emberek — mondja a galambász, kalocsni pedagógusnő —, és ennek tulajdoníthatom, hogy egy messzeagazó hatalmas szervezet, „Az amerikai forradalmárok leányai” — halálra ítélt elveim miatt. Jötték hozzám riporterek megkérdezni, mit szölok hozzá, hogy ez a titkos társaság más elszánt szabadgondolkodó hölgyvel együtt fekete listára tett, mire azt feleltem: „Jól érzem magam, mert szeretem a jó társaságot!”

Megkérdeztem dr. Mary Emma Woolleytől, mit szölok az európai hölgyekhez:

— Letörtnek látom őket — mondja a derék delegátusnő — a sok politikai csalódás miatt... Az egész leszerelési színjátékból az a kép ragadta meg a figyelmemet, mikor a hölgyegyletek vezetői átadták Hendersonnak, a leszerelési konferencia elnökének az albumokat, amelyek a huszonötmillió aláírással ellátott petíciókat tartalmazták. Ránéztem az északamerikai Egyesült Államok delegációját vezető Gibsonra, aki mosolygott. Ilyen letört, szkeptikusan akarnak elérni valamit az európai asszonyok ezeknél a diplomataknál...

— Mégis kiket tart kiemelkedőeknek a konferencián résztvevő államférfiak közül?

— Apponyi Albert magyar fődelegátust, aki megéreztette velem, hogy tulajdonképpen mi fáj a legyőzött nemzeteknek.

— Nekem rosszul esett, hogy a tisztelet érdemlő lord Robert Cecil, mint ellenzéki embert hallottam beszélni, ahelyett, hogy az angol delegátusok között ülne. Jó lett volna ha Briand is eljött volna és nagyon érezni, hogy az ilyen nagyhorderejű eseménynél, ami korszakosnak nevezhető a népek közöledése és az internacionalizmus történetében, a háború utáni időszak két óriása, Stresemann és Wilson már nem lehetnek jelen...

— Tényleg, azt gondolja, hogy az emberiség boldogabb lesz a leszerelési konferencia után?

Mary Woolley most megsimogatja a kis ölejtét.

— Csak egy szellemes írónkat idézhetem, R. Fordickot, aki „Az új civilizáció régi padsága” című feltűnésteltető művében megszívlelendő tanácsokat ad politikai életünk irányítóinak a teendőkről... A tudományos és technikai haladás katasztrófális tempóban előzte meg erkölcsi javaink és társadalmi életünk kibontakozását. Szívügyeinket telefonon

beszéljük meg, a vászonról kedvenceinket halljuk énekelni, kényelemben élünk és mégis olyan zavaros és nyugtalan a létünk, mint volt... Az ipari mechanizáció kezünkbe adott gépeket, amelyek racionalizált termeléshez és munkanélküliséghez vezettek. Az új találmányok is az ember lelki gyötrelmét, fizikai gyöngülését és társadalmi káoszáat fogják fokozni.

A leszerelési konferenciára történelmi szolgálat vár: kicsavarni a gyilkoló gépet az ember kezéből.

— Ha ez elmaradna és az ember ezáltal is zavartalanul garázdálkodhatnék a veszedelmes szerszámokkal, könnyen úgy járhat, mint a gyermek, aki elvágja a nyakát a játékból kezébe adott beretvával...

Temesvár városa és a nyomor

Ebéd az állástalan szellemi munkások népkonyháján

Tönkreuzott életék kikötője egy hosszú fehér asztal mellett

Temesvár, február 19.

A zsirosföldű Bácság fővárosa, a nagy iparáról és hatalmas gyártelepeiről híres Temesvár, mindig irigylet volt Erdélyben. Szóbeszéd, mendemonda tárgyát képezte lakosainak biztos megélhetése és köztudomású volt, hogy főleg a gyomrukra sokat adnak az itteni lakosok.

Temesvár ma viszont teljesen lerongyolódott. Rengeteg embernek a jó élet helyett és a finom ételek helyett, még száraz kenyérre sem jutna, ha a város vezetősége legalább egy töredékről nem gondoskodna.

Erdélyben az a Bácságban Temesvár az a város, ahol naponta több mint tízezer ingyenebédet osztanak ki és jóval ötezeren felül van azoknak a száma, akik a párostól hetenkint kétszer élelmiszert és fát kapnak munkanélküli segély címén.

Temesvárott eddig öt népkonyha működött. Minden kerületben van egy-egy népkonyha, ahol naponta a déli időben levesből, főzelékből, feltétből és kenyérből álló ebédet adnak. A tiszta, meleg népkonyhák az önhitájukon kívül munkanélküliségre károsítottak nagy tömege étkezik.

Az eddigi népkonyhák mellé most azonban a város egy új népkonyhát létesített.

Az eddigi népkonyhákon ugyanis az állástalan és keresetnélküli munkások étkeztek.

Nemrégiben arra kérte a várost a munkanélküli tisztviselők szervezete, hogy külön népkonyhát állítson fel a munkanélküli magántisztviselőknek, ahol saját körükben étkezhesselek.

A város a kérést meghallgatta és már működik is Temesvár hatodik népkonyhája, mely bizonyára sok üres gyomrot fog kielégíteni.

A Bélyáros kellős közepén, a Lenautéren, a Tanoncotthon első emeletén van az állásnélküli magántisztviselők népkonyhája. Már az első kép, amikor belép a terembe az ember, megnyerő és bizalmat keltő.

Mintha nem is népkonyhán lennénk, hanem egy másodrangu panzióban. A kelemesen fűtött, hosszú és tágas teremben, melynek a falain képek lógnak, egy óriáskigolyó méreteit meghaladó asztal áll, melyen vakító fehér abrosz és izlésesen megterített tányérok és evőeszközök vannak.

— És ha nem sikerülne ez a leszerelési program?

Az amerikai delegátusnő tűzbe jön: — Képtelenség, hogy ne sikerüljön. Legalább is ránk, asszonyokra tragikus volna, mert a gyöngébb nem örökre elveszítene a hitét abban, hogy érdemes szépen munkálkodnia, egy boldogabb holnapért küzdeni... Ma még a sárga háború dúl, de talán éppen ez siettet az államférfiak munkáját.

Különben a progresszív leszerelési híve vagyok... Inkább haladjunk meg-gondolva, mint tulgyorsan... Talán mire köztünk lesz Stimson külügyi államtitkár ur, delegációnk vezetője, már eldicsekedhetünk neki, hogy az európai népeket elválasztó akadályokból sokat sikerült elhárítani az utból, amely a fegyverkezések általános csökkentése és korlátozása felé vezet.

A kalocsni Emma Woolley kisasszony olyan bizakodással mondta ezt, mintha a leszereléstől várná az emberiség üdvösségét.

Seidner Imre

A teremben diskuráló férfiak és nők állanak, vegyesen. Várják az ebédet. Pontosan egy órákor kezdődik meg a találás és két órákor véget ér az ebéd.

Eddig még csak negyvenen érkeznek a magántisztviselők népkonyháján. A munkanélküli tisztviselők a várostól kapott utalvánnyal teljesen ingyen étkeznek, míg mások napi husz lejért ebédet és vacsorát kapnak.

Hány ember, annyi letört egzisztencia. Van itten gyógyszerész, akinek évekkal ezelőtti autói voltak. Végül is a temesvári népkonyhán kötött ki. A volt buziási adóhivatali főnök is itt étkezik. Éveken keresztül ült a hivatalában és szedte az államnak az adót, mely végül, mert nem tudta elszámítani az állam nyelvét, kitétte állásából és a népkonyhára lökte.

Most mind itt ülnek egymás mellett különböző foglalkozású és egyéniségű emberek, akik közül talán sokan lenéztek volna egymást évekkal ezelőtti és most a gyomorban egygyé, testvérré forrva trécselnek és várják a meleg ételt.

Hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton három táj étel kerül az asztalra. Leves, főzelék, hus és tészta.

Ma husleves és székelygulyás a menü. Jobb, mint bármelyik vendéglőben. Kenyérből mindenki annyit ehet, amennyi jólesik, de a székelygulyásból is kaphat, ha még éhes.

Számosan voltak, akik még szívesen ettek volna, azonban látva azt, hogy a nagy többség jóllakottan hallgat és nem kér újra, ők sem jelentkeztek. Bizonyos, hogy egy-két hét múlva már levetik ezt a helytelen szegyekezést is, bizonyos kényszer-háromszor is kérnek. Különösen azok, akik reggelenkint elalusszák a reggeli idejét, mert nem telik reggelire.

Az étkezők között pedig, mint egy figyelmes háziga, ott sétál és érdeklődik, kérdezősködik Vulpe Traján, a népkonyha vezetője, akinél figyelmesebb háziga, de kevés akad.

Temesvárott talán nagyobb és rettenetesebb a nyomor, mint más városban, mert a rettenetes gazdasági krízis tönkretette a gyárvállalatok nyolcvan százaléka, az autók kilencven százaléka áll a tisztviselők és munkásoknak a hatvan százaléka kenyér nélkül, de azt el kell ismerni, hogy a város vezetősége, élén Grofsoreanu Kornél dr. polgármesterrel erősen hozzájárulnak ahhoz, hogy az elégedetlenség és kétségbeesés át ne törje a rend korlátait.

Ifjabb Kubán Endre

Gyógyíthatók-e a tüdőbetegségek?

Ez a fölötté fontos kérdés foglalkoztatja mindazokat, akik asztmában, tüdőcsucsuruban, idült köhögésben, elnyálkásodásban, régen fennálló rekedtségben szenvednek és eddig nem találtak gyógyulást. Mindezeknek a betegeknek küldjük teljesen ingyen, ábrákkal ellátott könyvünket, melynek szerzője Dr. med. Guttman, a Finsen gyógyintézet volt főorvosa és amelynek címe: „Gyógyíthatók-e a tüdőbetegségek?” Lehetőséget akarunk adni minden betegnek, hogy meggyőződjék szerezzen betegségének mibenlétéről és ezért elhatározzuk, hogy a közjó érdekében ezt a könyvet mindenkinek ingyen és bérmentve elküldjük. Irjon egy levelezőlapot (6 leírel felbélve) pontos címmel. Puhmann & Co., Berlin 849, Müggelstrasse 25-25/a címre

A dévai ügyvédi kamara egyenlő mértéke

Déva, február 19.

A dévai Ügyvédi Kamara a tegnapi napon eltiltotta az ügyvédség gyakorlásától dr. Almasan ismert helybeli ügyvédet, aki ezáltal kisgyermekével együtt kenyér nélkül maradt.

A különös ügy előzményei a legutóbbi képviselőválasztásokra nyúlnak vissza, amikor is dr. Almasan, mint a munkásság jelöltje lépett fel. Nem lett belőle képviselő, mert már kortesbeszédének elmondásakor előzetes letartóztatásba helyezték és így a tényleges választás-

ban már nem vehetett részt. Ez azonban nem volt elég, még perbe is fogták és a dévai törvényszék, lázítás büntette miatt, négy hónapi fogházra és ötezer lej pénzbírságra ítélte.

Felelősség folytán a kolozsvári Táblához került az ügy, amely a napokban jóváhagyta a dévai törvényszék ítéletét. A kolozsvári táblai tárgyalást az ügyész beszéde tette érdekessé, amelyben szégyennek minősítette, hogy az erdélyi intellektuális nem fogtak össze a román állam fenntartása érdekében, hanem ehelyett munkásokkal tartanak. Az ügyészi dorgálásra dr. Almasan kijelentette, hogy ő 1918-ban, az impérium átvételkor, még egysorban volt a nemzeti politikát folytató román intellektuálisokkal, de mert később arról győződött meg, hogy ezek közül senki se igazán demokrata és a politika csak arra jó nekik,

hogy saját önző érdekeik számára előnyöket szerezzenek, eltávolodott tőlük és átment a munkásság oldalára.

A táblai ítéletet dr. Almasan megfellebbezte, és most majd a Semmitőszék fog végső fokon dönteni afelett, hogy egy választási kampány bűnügynek minősíthető-e.

A dévai Ügyvédi Kamara azonban úgy látszik már megalkotta a maga külön véleményét, mert be sem várva a semmitőszéki ítéletet, tegnap értesítette dr. Almasant, hogy ügyvédi gyakorlatától eltiltja. Az Ügyvédi Kamara határozatát a következő urak hozták meg: dr. Tatár dékán, dr. Tilea volt nemzetipárti képviselő, dr. Issekutz...

Ezek után csak azt kérdezzük: miért nem tiltotta el a dévai Ügyvédi Kamara azt az ügyvédtagját a gyakorlatától, aki bélyegeket hamisított?

Rubinek István és Andaházy-Kasnya Béla lovagias üggye

Budapest, február 19.

Tegnap röviden beszámoltunk arról a konfliktusról, amely a magyar parlamentben Rubinek István és Andaházy-Kasnya Béla képviselők között kitört. A konfliktus a Magyar Bankkegyesület működése körül támadt és nem a Magyar Általános Hitelbank körül, mint ahogy az tegnap nyilvánosságra került.

A lovagias affér is tehát, amely Rubinek és Andaházy-Kasnya között keletkezett, semmiféle összefüggésben a Hitelbankkal nem áll.

CSAK JÓ ÁRUT LEHET ÁLLANDÓAN HIRDETNI

Aki hirdeti az megbeszéli a vevőt, gyorsan, előnyösen szolgál ki és megnagyobbodott letétkönyven OLCSOBB ÁRAKAT számít!

FOGADJA MEG TANÁCSUNKAT: KÉRJE MINDENÜTT AZ ITT HIRDETETT MÁRKÁKAT! SZEREZZE BE SZÜKSÉGLETÉT AZ ITT HIRDETŐ CÉGEKNÉL!

Szövetek, Bélésárak Selymek gyári lerakata!

VESTIS, BRASSÓ
LEN-SOR 22. Telefon: 128
SETA-SELYMEK
szortírozott raktár,
Eredeti gyári árak:

Fehérnemű, harisnya, kötött-áru ezen védjeggyel

a legolcsóbb, mert a legjobb.
WEBER ROBERT
BRASSÓ, KAPU-UTCA 7.

RECORD
RUHÁRUHÁZBAN
Brassó, (Kapu-ut.) Sír. Regele Carol 1.

Nemcsak jót, hanem nagyon olcsón is vásárolhat!

Férfi öltönyök szövetből - Lei 600-tól
Munkásruhák - Lei 260-tól
Gyermekek ruhák bélelve Lei 200-tól

CIPŐK

„DERMATA“ a legjobb belföldi márka
„SALAMANDER“ ES „FOR-EVER“
a legjobb külföldi márkák

IPSEN

CIPÓRUHAZAK
Brassó Kapu-utca 28
MEDGYES
SEGESVÁR

H. PETERSBERGER

fűszer- és festékárú kereskedés
Brassó, Hosszu-utca 22.

Alapítotott: 1880 Ajánlja:

Naponta frissen pörkölt kávé keverékeit, amelyek a mai technikának megfelelő legmodernebb **motoros pörkölövel** lesznek pörköelve.
Friss tea érkezett; árszállítás teában.

Óra-, arany- és látszer javítóműhely

Brassó, Kapu-utca 28 sz.

Karkötő és zsebóra üvegek, rugók, csavarok, kerek, mutatók, arany- és ezüst hegesztés, aranyozás, ezüstözés, kövek foglaltatása, saját gyártású gép vésés, stb. **Látszerész-szakember**, szemüvegek pontos kiválasztása, minden létező üveg raktáron. automatikus üveg-köszörűlőgép, motorhajtás, töltőtoll javítások stb. stb

Eladás takarékbetét-könyv ellenében is!

DEPNER & ROTH

Brassó, Kapu-utca 5.
DIVAT ÉS KÉZMŰÁRU.
A Brassói Központi Hiteliroda tagja. Telefon 116.

Egy jó csepp Ó és Uj lekencei bort (Beszterce vidékéről) csakis

„La Bistrițeanu“
borcsarnokban található. BUKAREST, Piața Sft.-Gheorghe (Str. Sft.-Gheorghe nouă 11-13).

Autótechnika,

Brassó, Vasut-utca 2.
Legolcsóbb bevásárlási forrás autósoknak!

Tűzifát,

szén-köszört szállít:
S. A. R. LIPA THEILER
Bukarest,
Soseana Gării Obor 21.
Telefon 2.42/61.

Biri néni szakácskönyve

egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ára kötve 130 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. 14048

ELECTRA

BRASSÓ, Kolostor-u. 22
Rádió- és villanyfelszerelési vállalat

Megnyílt

új mechanikai

cipőjavító-műhely

(talp és sarok)

Árak:

Női cipőtalpalás Lei 65.—
Férfi cipőtalpalás „ 75.—
Sarok Lei 15—35.—

Garantált anyag, elsőrendű minőség!

Mindenfajta cipő vegyi festése. Garantáljuk a jó kivitel. Ár 50.— lej páronként.

NEW-YORK

BUKAREST,
Strada Buzestii 10.

HENNE ROYALE

A híres keleti hajfestő növény. Allandóan frissen raktáron, minden színárnyalatban.
Kis doboz ára 100 lej
Nagy doboz ára 150 lej

HENOL ROYALE

a folyékony hajfestőszerek királynője.

Minden kívánt színárnyalatban
Kis doboz ára 100 lej
Négyszerese 250 lej

Más festőszerek által elrontott hajszint, a legnagyobb gondossággal helyreállítunk

Kérje ezt a márkát gyógyszer-tárban, drogériában, fodrász-üzletben és illatszertárban, vagy rendelje meg a főtéraktánál!

DORTHEIMER

Bukarest,
Calea Victoriei 50.

RÁDIO-LABORATORIUM

„NOVI“

Brassó, Rózsatér 19.

Minőség kivitel, ár!

TELMANN FIVÉREK
uridivatsza hátsága
București, Cal. Rahovei 34.
Scherg szövetek

Közgazdaság

Hogy fizet a vasut?

Bukarest, február 19.

A vasúti vezérigazgatóság rendeletet adott, melyben szabályozza azokat a kifizetéseket, amelyeket a vasutnak kell eszközölnie szállítóival szemben. A vezérigazgatóság külön engedélyezése nélkül a vasut vidéki pénztárkirendeltségei 10 ezer lejnél nagyobb kifizetéseket nem eszközölhetnek. A központi pénztár a vezérigazgatóság külön engedélyezése nélkül legfeljebb huszezer lejig fizethet ki. Azokat az 1 millió lejig terjedő kifizetéseket, amelyek az investíciós alap terhére mennek, a vasut központi pénztára az eddigi normák szerint fizeti ki.

Évi 150 millió kamat!

Ebek harmincadján egy milliárd

Mennyibe kerül az államnak a nemműködő mezőgazdasági hitelintézet

Bukarest, február 19.

Még annakidején, amikor a stabilizációs kölcsönt Románia felvette, megállapodás jött létre egy nagy mezőgazdasági hitelintézet felállításán, amely papíron meg is alakult, de működését még a mai napig sem kezdte meg. A stabilizációs kölcsönből

egy milliárdot szaktítottak ki a Mezőgazdasági Hitelintézet céljaira, amely azóta is parlagon hever, ha csak a kormány más célokra ki nem kölcsönözte.

Az Univerul ma számonkéri a kormánytól ezt a milliárdot. Kimutatja, hogy az egymilliárd után 150 millió lej kamatot fizetünk évenként, ezenkívül 18 millióra rug a nemműködő mezőgazdasági hitelintézet évi „működési” költsége. Ez a 18 millió főleg az igazgatók dotálására megy el, az intézet Nastea nevű igazgatója egymaga 3 milliót vesz fel egy évben fizetés és másféle dotálás címén.

Az Univerul azt kérdi: megengedhető-e, hogy ebben a gazdasági nyomorúságban, amikor az ország hihetetlen erőfeszítéseket tesz az állami terhek érdekében — ilyen pénzpocsékolás történjék? Mi is ezt kérdezzük!

— Brassói piaci árak. Marhahús levelesnek kg. I. 20—22, marhahús levesnek II. 12—16, marhahús pecsenye 38—40, sertéshús combja 40, sertéshús karaj 28—30, zsirszalonna 24—28, zsir 38—40, tojás drb. 1.80—2, csirke párja 40—120 lej. — Élő állatok kilóra: Exportörök élőszul kg. 12—14, sertés 10—12, ló 5000—7000, ló drb. 4000—10.000, ló luxus, 14.000—20.000. — Terményárak nagyban: Buza q 320—330, rozs 240—260, árpa, sör 290—310, árpa, takarmány 250—350, tengeri, szemes 250—240, zab 350—350, lencse, nagyszemű 200—300, bab, fehér 250—350, burgonya 120—140. — Takarmányárak nagyban per 100 kg.: Széna, préselt 160—180, ló 120—140, szalma, ló 60—70, korpa 190—210 lej.

Vissza a cserekereskedelemből?

Ausztria csak áruért vásárol ezután külföldi árut

Hasonló tervvel foglalkozik a német birodalmi kormány is

Bukarest, február 19.

A világ lassan de biztosan befejeződik abba a hálzába, melyet az államgazdasági érdekek szöttek vámok és barrikádok formájában. A világválságból való kivezető út egyre tekervényesebbé válik és többet megyünk vissza, mint előre. Ott tartunk már, hogy a vámok és egyéb külkereskedelmi szabályozások nem érnek semmit, mert az államgazdasági érdekeket nem védik kellően.

A legtöbb európai állam különböző devizamegkorlátozásokkal állják útját a piacot kereső külárúk beözönésének, ami már Romániát is védekező lépésre késztette. (A devizakiégénylítő pénztár felállítása már csak napok kérdése!) Ausztria és Németország ezen a téren egy lépéssel most tovább megy. Bécsből ideérkező jelentések szerint, az osztrák kormány elhatározta, hogy csak olyan külföldi árut enged be az országba, amelynek ellenértékét osztrák áruban fogadják el Ausz-

triának ép úgy, mint más többtermelő országnak, nagy gondja, hogyan helyezze el külföldön ipari termékeit, és mikor ma már majdnem minden ország annyira korlátozza a bevitelt, hogy csak a legszükségesebb áruból vásárol!

Ausztria tehát nem hajlandó ezután pénzzel fizetni a bevitt árut, hanem áruban egyenlíti ki annak értékét. Akinek nem kell az osztrák áru, az maga se adjon el Ausztriának.

Ezzel egyidejűleg érkezik jelentés Berlintől is, hogy a német birodalmi kormány szintén radikálisan akarja rendezni a kivitt és behozatalt, melyet egészen új, valószínűleg Ausztriához hasonló alapon akar átszervezni, minthogy a vámok emelése korlátozhatja ugyan a bevitelt, de a német áruk kivitelének problémáját nem oldja meg.

Ugyáltszik, lassan visszatérünk a cserekereskedés rendszeréhez és a gazdasági fejlődés történetében visszaugrunk pár száz esztendő.

Igy olcsóbbítja a CFR a szállítást

Minisztertanács előtt támadják meg az új vasúti árutarifát a szállítók

Állagban 24—44 százalékos fuvardíjemelést hoz a „kedvezményes” szezonárifa

Brassó, február 19.

Érdeklőkörökben nem akar csillapodni a felháborodás amiatt a csunya játék miatt, a melyet a CFR játszott ugynevezett tarifarevizió címén. Azt, hogy

a vasut által novemberben és decemberben kiadott kommunikék általános fuvardíjemelést jelentettek be és mégis a januárban az érdekelteknek hozzászólás pégett kiadott túzfátravezeték általános fuvardíjemelést tartalmaztak,

a közvélemény még valahogy úgy igyekezett megmagyarázni magának, hogy csak tervezetkről van szó, amelyekből megfelelő tárgyalások során a CFR alighanem engedni fog. Annál nagyobb megrökönyödést keltett azután, amikor a vasut igazgatósága a februárban esedékesé vált szezonárifákat először életbe sem akarta léptetni, majd az összes érdekeltek erélyes fellépésére kénytelen volt 30 napra, a tarifaváltozásoknál előírt meghirdetési határidőre mégis életbe léptetni, de ugyanakkor március ötödikére fel is mondotta.

De a CFR vezérigazgatósága még tovább ment.

A legolcsóbb fuvardíjakra beállított négy szezonárifát, március 5-iki érvénnyel egy

„special 20” elnevezésű új osztályozással akarja helyettesíteni, amely a rendes 11. számú tarifánál 10 százalékkal drágább, olcsóbb az eddigi szezonárifákkal szemben 26—44 százalékos emelést jelent általános-ságban.

Részletezve a tervbe vett emeléseket, megállapítható, hogy azok az áruk, amelyek eddig a 33-as speciálarifa alá estek, mint például a bauxit, pirít, mindenféle bányacé, ugyisint az eddig a 46. A. tarifába tartozott ammóniákvíz, répaszelethulladék, csontliszt, szuperfoszfát és más műtrágyafélék szállítása 44 százalékkal fog megrágnulni, ami

elsősorban a gazdáközönéséget sújtja.

Ugyan ennyivel emelkedik a pirithulladék fuvardíja is, amely eddig a 35-ös speciálarifa alá tartozott. Az eddigi 21-es tarifából az új szezonárifába átosztályozott brikett, téglá, lécshulladék, száldezska- és fűrészhulladék, talpfaszélet, tűzifa és homok szállítása 26 százalékkal drágul, ami

aligha fogja az építkezési kedvet fokozni és a tüzelőanyagokra szoruló néprétegek megélhetését olcsóbbá tenni!

A cementpótló nyers-trasszt a 11-es normál rezsitarifából a 9-es számú tarifába helyezték át és ezzel távolságok és súly szerint 33—35 százalékkal drágítják meg a szállítást. A külön számítás alapján állomási tarifa

mellett is a Dészről szállított trassz fuvardíja 26 százalékkal lesz magasabb, mint eddig. A köszöntet a régi 20-as tarifából az új 20-as tarifába tették át, vagyis ugyancsak 26 százalékkal emelték fel a fuvardíját.

Az eddig alkalmazott 21. és 33. számú speciálarifákat kizárólag az exportárúkra kívánja meghagyni a vasut, amely az új szezonárifákkal meg akarja valósítani azt a régi tervét, hogy

egyes áruknál, amelyek külföldre kerülnek, csökkenti ugyan a fuvardíjakat, de ezt a nem nagyon jelentős kedvezményt sokszorosan be akarja hozni a belföldi forgalomban vasúti szállításra kerülő áruknál.

Ez a balkézes üzleti politika elhatározó lépésekre kényszerítette a vasuton szállítók érdekképviseletét. A vasut hivatalos lapjában meghirdetett tarifareviziót, amely csak a minisztertanács hozzájárulásával válik kötelező erejűvé, az érdekeltek éppen a minisztertanácsnak megtámadják, mint a legfőbb közlekedésügyi tanács határozatán tulmenő, tehát önkényes rendelkezést és követelni fogják annak hatálytalanságát. Amennyiben a CFR mereven ragaszkodik találna ehhez a furcsa tarifakedvezményhez,

az érdekeltek el vannak készülve arra, hogy feltárgyalják az egész ügy kulisszatitkait és akkor a CFR tarifarevizíós-komédiája alighanem csunya botrányba fullad.

Kis Közgazdasági Hírek

A Berkovitz-bank kényszeregyezségének kimondása ellen a Banca Nationala annak idején felebbezést nyújtott be. Anghelescu bank-kormányzó most ígéretet tett a bank betétescinek hogy a Nemzei Bank a kényszeregyezségit felebbezést visszavonja.

A pénzügyminisztérium elrendelte hogy a pénzügyi szervek minden kifizetést február 25-éig szüntessenek be és, hogy a bevételeket tartalékolják a február 20-án kezdődő tisztviselői fizetésekre.

A kereskedelemügyi minisztérium hivatalos kommunikék adott ki, melyben közli, hogy a görög kormány egyelőre meg nem határozott időre ismét szabaddá tette a kukorica bevitelét.

Felhívást bocsátott ki az iparügyi minisztérium azokhoz az exportőrökhöz, akik bevitteli engedély iránti kérelmet adtak be a lengyel kereskedelemügyi minisztériumhoz, hogy ezt jelentsék be az Institutul National de Export-hoz, (Calea Victoriei 100.), tekintet nélkül arra, hogy a permissz iránti kérelmet a lengyel minisztérium elutasította-e, vagy még nem intézte azt el. A bejelentésben közölni kell, hogy kinek és milyen árut akar szállítani az exportör.

Németország február 15-ével az összes bevitt árukra 8 százalékos forgalmi adót léptetett életbe. A gabonánál a bevitteli forgalmi adó csupán 8 és fél ezrelékben van megállapítva.

Csehszlovákia új vámtarifát léptetett életbe, amely buzára 35, rozsra 15, zabra 38 csehszlovák vámtól állapít meg a bevitelnél.

Olaszország devizarendeletet adott ki, mely előírja, hogy minden 5 ezer líránál nagyobb összegű csekkhez, illetve külföldre szóló átutaláshoz a pénzügyminisztérium külön engedélye szükséges.

A német kukoricamonopólium a kukorica belföldi eladási árát a következőképpen állapította meg: La plata tengeri 165 márka (6600 lej), dunai kukorica 150 márka (6000 lej) tonnánként.

Az amerikai gabonatermelőknek újabb 100 millió dollár segélyt szavazott meg az Egyesült Államok kormánya. Tavaly 500 millió dollár támogatást már kaptak a tengerentúli agráriusok.

5,000 lejes készpénzprémium!

Ennyit kap mindenki, aki cégünkől svájci garantált zsebórát rendel 225 lejért (csomagolási és portóért külön 35 lej) és ugyanakkor beküldi az alábbi rejtvény helyes megfejtését.

Hogyan kell a rejtvényt megfejteni?

Az ábra 9 kockájába 1—9-ig terjedő számjegyeket írunk be, olyan sorrendben, hogy az összeadásnál vízszintesen, függőlegesen és kereszthben tizenötöt kapjunk végösszegképpen. A 15-ös összegnek az összeadásnál minél gyakrabban kell kijönnie.

Feltételek:

1. A beküldött megfejtést a beküldőnek alá kell írnia.
2. A prémiumok szétosztása nem történik sorsolás után, hanem a prémiumot megkapja mindenki, aki beküldte a helyes megfejtést.
3. Megrendeléseket csak 1932. március 20-ig fogadjunk el. 1932. március 31-én a B. L. L. bank közzé fogjuk tenni a rejtvény helyes megfejtését és azoknak a nevét, akik elnyerték a prémiumot.
4. A rejtvény helyes megfejtése dr. Florea Lupu, Cernăuți, Str. Iancu Flondor 1. szám alatt lakó közjegyzőnél van letétbe helyezve.
5. Minden megfejtő a rendeléssel egyidejűleg elismervényt kap, amely feljogosítja a prémium átvételére.
6. Aki több prémiumra tart igényt, fel van jogosítva arra, hogy több órát rendeljen.
7. Annak akinek az óra nem tetszik, 10 napon belül visszaküldjük a pénzét és visszafogadjuk az órát.
8. Az órát utánvétellel küldjük. A kiváltásnál 260.— lej kell fizetni. Nem követelünk előzetesen semmit. Szívekedjék a megrendeléseket és a megfejtéseket az alábbi címre küldeni.

Depozitul de Ceasornice „VULTUR” Cernăuți Str. General Mirescu 11, (Abl. 3.)

Meg akar szabadulni rheuma, köszvény szenvedéséi?

Húzó, szuró fájdalmak a végtagokban és ízületekben, dagadt testrészek, elkorcsosodott kezek és lábak, rángatózás, szúrás, húzó fájdalom az egyes testrészekben, sőt a szemek gyengése is gyakran rheumás és köszvényes bajok következményei. Ha ezeket el nem tüntetjük, a betegség napról-napra jobban fog terjedni.

Ajánlom Önnek

gyógyító, hűgysavoldó, az anyagcserét és kiválasztást elősegítő ivókurátum; tehát nem úgynevezett univerzális vagy titkos gyógyszer, hanem olyan szert, amelyet maga a jószágos anyatermészet nyújt a beteg emberiség áldására.

Mindenki díjtalan próbát kap

Írjon azonnal és az összes országokban felállított ikerakutám által teljesen ingyen és költségmentesen próbát és felvilágosító értekezletet kap. Akkor Ön maga is meggyőződhet a szer ártalmatlan voltáról és gyors hatásáról.

Postagűjtőhely:

August Märzke, Berlin—Wilmsdorf, Bruchsalerstrasse 5. Abteil 382.

Rádió műsor

VASÁRNAP, FEBRUÁR 21.

BUKAREST. 11.15: Gyermekmese. 11.30: Prédikáció és templomi karék. 12: Zenekari hgv. 13: Gramofon. 13.50: Hírek, időjelzés, 13.50: Gramofon. 15: Mezőgazdasági előadás. 18: Könnyű és román zene. 20: Rádiószabad-egyetem. 20.40: Gramofon. 21: Schubert: „Három a kislány” c. operettje. 22.15: Zenekari hgv. — **BUDAPEST.** 10: Hírek, kozmetika. 11: R. kath. istentisztelet az egyetemi templomból. 12.15: A Magyar Tudományos Akadémia Washington-émlékünnepélyének helyszíni közvetítése. 1. Berzeviczy Albert megnyitóját. 2. Apponyi Albert gróf emlékbeszéde. 3. Amerikai himnusz. 4. Roosevelt amerikai követ emlékbeszéde. 5. Berzeviczy Albert záróbeszéde. Utána: A Gertler-vonósnyégyes hgv., Báthy Anna közreműködésével. 15: Gramofon. 16: Mezőgazdasági előadás. 16.45: Rádiószabad-egyetem. 1. Iszák Kálmán előadása: Magyar farsang 100 évvel ezelőtt. 18: Borsódy Béla és Kazacsay Tibor zongoraművész előadása. Régi pesti muzsika. 19: Békeffy László humoros konferánssza. 20.40: Tóvölgyi Elemér: Lámpaláz. 21.10: Zenekari hgv. 23: Hgv. közvetítés Londonból. — **BÉCS.** 10.30: Karének-hgv. 11.30: Szimfonikus hgv. 12.40: Szórakoztató hgv. 13.35: Rossini: „Astavillai borbély” című operája gramofonon. 16.45: Ganglberger-zenekar. 18.35: A Sedlak-Winter vonósnyégyes kamarazene hgv. 20.30: Jelentés a leszerelési konferenciáról. Közvetítés Genfből. 21: Bécsi hangverseny. 22.50: Esti hírek. 23.05: Hgv. közvetítés Londonból.

HÉTFŐ, FEBRUÁR 22.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.50: Hírek, időjelzés, 13.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: A hgv. folytatása. 20.45: Amerikai est. Mária királyné ünnepi beszédének felolvasása. 2. A román és amerikai himnusz. 3. Jorga miniszterelnök, Ch. S. Wilson bukaresti amerikai követ, Oromu Mihály és Ghica külügyminiszter ünnepi beszédei. 4. Madeleine Cocorescu zongoraművész hangversenye. 1. A. Reigale: Szonett, Menuette. 2. W. Brown: Rondo. 3. Enescu: Román rapszódia. — **BUDAPEST.** 10.15: Szervánszky-szalónzenekar. 10.50: Gramofon. 17: Asszonyok órája. 18: Vajthó László: A magyar költő sorsa. 18.50: Hgv. Thoma József (zongora), Koréh Endre és Micsev Józsa (ének) közreműködésével. 20: Előadás Washington Györgyről. 20.30: Cigányzene. 21.45: Az operaház zenekara. 23.15: Hírek. Utána: Gáldy-jazz és cigányzene, Kalmár Pál közreműködésével. — **BÉCS.** 12.30: Buchbinder-vonósnyégyes. 13.40: Debicka Hedvig hang-lemez. 14.10—15: Gramofon. 18: Kamarazene gramofonon. 19: Holland akkordion virtuózok hgv. 20.45: A bécsi szimfonikusok hgv. Bruckner zenekari műveiből. 21.40: Vidám felolvasás. 22.35: Falusi hgv. közvetítés Grác-ból. Utána: A gráci városi opera zenekara.

Kedd, február 23.

Bukarest. 13: Gramofon. 13.50: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Könnyű és román zene. 20: Rádió szabad-egyetem. 20.40: Gramofon. 21: Zenekari hgv. 21.30: Felolvasás. 21.45: R. Kozenn énekesnő hgv. 22.05: Zenekari hgv. — **BUDAPEST.** 10.15: Hgv. Patak Irma, Hajdu Imre (ének), és Türkössy Antal (gordonka) közreműködésével. 10.50: Időjelzés, hírek. 10.45: A hgv. folytatása. 13: Déli harangszó. 13.05: A rádió házi kvintettje. 16.30: Mesedélután. 18: Hajdu Anna magyar nótákat énekel. Bura Sándor cigányzenekarának kíséretével. 19: Gáspár I. előadása a farsangról. 19.30: Wag-

ner „Tristan és Izolda” c. operája. Utána: Gramofon. — **Bécs.** 11.20: Iskolarádió. 12.50: Faltl-vonósnyégyes. 13.40: Karon Brazell hanglemez. 14.10—15: Beethoven művei gramofonon. 16.20: Strauss Richard hangversenye. 18: Állathangok a zenében. A bécsi szimfonikusok hgv. 18.45: Hans Wranza Löwe-balladákat énekel. 19.10: Az amerikai farm üzeme. 20: Káthe Hye ritmikus tornaórája. 21.50: Geiger-zenekar. 21.15: Régi Bécs. Zenés hangjáték. 23.15: Esti hírek. 23.30: Táncmuzsika.

Szerda, február 24.

Bukarest. 13: Gramofon. 13.50: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: Könnyű és román zene. 20: Rádiószabad-egyetem. 20.40: M. Mihalcescu ének hgv. 21: Zongora-hgv. 21.30: Felolvasás. 21.45: V. Jianu fuvaloművész hgv. 22.15: Theodorescu hegedűművész hgv. — **BUDAPEST.** 10.15: Szalonzenekari hgv. 10.50: Időjelzés, hírek. 10.45: A hgv. folytatása. 13: Déli harangszó. 13.05: Hgv. Beczássy Kató és Delkin Guidó (ének) közreműködésével. 16.30: Morsetanfolyam. 17: T. Kovács Hermin novellája. 18: Papp Gusztáv dr. előadása a gyermekbetegségekről. 18.50: Helyszíni közvetítés Pécsről. 18.45: Olasz nyelvoktatás. 20.15: Gramofon. 21: Rádiótechnikai előadás. 21.30: Jókai Mór „Fekete gyémántok” c. színművének előadása a stúdióból. 23.30: Rácz Béla cigányzenekara. — **Bécs.** 12.30: Brunner-vonósnyégyes. 13.40: H. Rehkemper hanglemez. 14.10—15: Stájer dalok gramofonon. 18: Az új bécsi madragégyesület holland hangversenye. 20.45: Technika a jövő háborújában. 20.05: Lizzi Holzschuh slágereket énekel. 21.45: A hét mikrofonriportja. 22.15: Egyházmegyei hgv. 23.05: Esti hírek. 23.20: Táncmuzsika.

A Brassói Lapok páratlanul olcsó kotta-vásárja

Küldjön be 20 lejt
Küldünk 10 tánc-kottát
vagy magyar nótát.
Kizárólag új példányokat.

A legszebb és legfajtisztább szőlőoltványok a legolcsóbb árakon csak az alábbi cégnél!

„BUSDERTAL”
Szőlőoltványtelep Medgyes
GERHARD BINDER

Medgyes, Ferdinand Király-tér 20.
Tel. 57 és 141
Árjegyzék kívánatra!

Egy nagyvilági hölgy mondja,

egy számmal kisebb cipőt hordok kényelmesen amióta hetenként 2-3 lábűrcőt veszek evőkánálnyi Szt. Rókus lábsóval. Járkállok vagy állok egy helyben órákig fájdalom vagy fáradtság-érzet nélkül. Lábam szépek, karcsuak maradnak, bokáim nem duzzadtak, lábujjaim tyukszemem, bőrkeményedéseim elmúltak.

Társas utazás Budapestre részletfizetésre!

Felvilágosítás és jelentkezés 1932 április 18-ig

Europa utazási iroda Brassó (Korona-szálló)

Erdélyi Kiskereskedők Szövetsége Brassó és minden Európa menetjegyirodában, továbbá Mediator Tg.-Săcuiesc. — Utlevél nem szükséges. Indulás május 5-én. Részvételi díj 3 részletben fizetendő márc. 1. től kezdődőleg Bpest-Bécs autókarr kirándulás

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

A BRASSOI LAPOK nyomdávalatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félévre 600, évente 1200 lei. Magyarországra: negyedévre 14, félévre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420 félévre 820, évente 1600 lei — **Egyes szám ára 5 lejt;** Magyarországon 20 fillér.

Fiókkidóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófehérvármegye részére: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Batogh Géza).

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — **Dés:** Str. S. Barnuhu 10. (Oszián Kálmán). — **Kolozsvár:** Str. Dubalarilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác). **Maros, Marostorda és Kisküküllőmegyék**re kerületi megbízott (Bernát Ernő) Tg.-Mureş, Str. Câmpului 8. — **Marosvásárhely:** (Benjámin Árpád), Piața Regele Ferdinand 53. — **Nagyserben:** Str. Turnului 13. (Szigetváry László). — **Szatmár:** Csokonai-utca 10. (Váradi József). — **Udvarhelymegye és Székelyudvarhely:** Orbán Balázs-utca 31. (Varró Elek). — **Szilágy-somlyó:** (Helferlin Ernő). — **Torda:** Str. Regele Ferdinand 25. (Dénes József).

Központi szervezők pénzfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HÍRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tártakkal készséggel szolgálunk

APRÓHÍRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vasatg betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25%o kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lei. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Kétkerekű hajtókocsi keresetetik. Cim 16917 szám alatt a brassói kiadóban.

ELADÓ 1 drb. Máv. gyártmányu 3 éves üzemekepes 1230 mm-es golyóscsapágyas cseplőgép. Hanomag traktorral, kedvező feltételek mellett. Cim: „Industria-Economia” rt. Timisoara. 16741

Most
alkalmi árak!
WESTEMAN-nál
BRASSO

JÓFORGALMU vidéki gyógyszeriárat vennék. Megkeresést Rudolf Mosse, Arad. 16943

Allást nyer

5 elsőrangú önálló NŐI-KA-LAPOS és 8 ugyancsak perfect NŐI-SZABÓ munkásnői keresünk. M. Neumann, diavtááz, Brassó. 16930

ÉKSZERESZTANONC ellátással felvétetik, Fülöp ékszerkészítő, Sibiu, Weinanger

Allást keres

Irodákban jártas volt köz-tisztviselő alkalmazást keres. Ajánlatokat „Megbízható” jellegre a brassói kiadóba.

Bármilyen irodai állást keresek. Többévi irodai gyakorlatlal rendelkezem, három nyelvet tökéletesen birom. Perfect varrónő vagyok, esetleg házivarrónőnek is ajánlkozom. Cim 16942. szám alatt a brassói kiadóban.

ILLYES

Optikus és műszerész ja vitó műhely

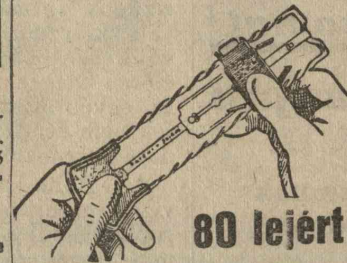
BRASSO. Kapu u 32 — Udvaron balra

Uj penge régiért

A már hasznavehetetlenné vált pengének a „Sharpex” készülék visszaadja régi éles-ségét.

A „Sharpex” által ugyanazt a pengét 12 hónapig használhatja, mindig jól és gyorsan borotválkozhatik és ezeket fog megtakarítani.

A „Sharpex” készülék éve-kig használható. Vásároljon a legközelebbi szaküzletben egy „Sharpex” készüléket.

80 lejért
SHARPEX
ASCUTITOR DE LAME

pengeélesítő készüléket

Ha beszerzése nehézségekbe tüközik, küldje a pénzt a vezérképviselőnek: Arthur Le-wenhák, Bukarest, Calea Victoriei 5. Ha nem lesz teljes mértékben megelégedve, a pénzt visszaküldjük, amennyiben a készüléket 8 napon belül visszaszármaztatja.

Lakás

MARCIUS 1-TŐL kiadó 3 szoba, konyha, fürdőszobás lakás. Érdeklődni Brassó, Száva-temetkezési üzlet. 16931

FÜSZERÜZLETNEK alkalmas helyiség kiadó. Cim 16937 szám alatt a brassói kiadóban.

Vegyes

Teljes ELLÁTÁST keres 2 leány, jobb polgári családnál. Ajánlatokat M. Neumann diavtáázhoz, Brassó. 16929

NÉPSZERŰ ORVOSI KÖNYVEK a szerelmi élet köréből. Dr. Nádas Mihály fordításában, kötetenként 33 lej, vidékre utánvétellel 50 lej. **Önségély** tanácsadó mindkét nem részére. **Önmegóvás**, A nemi élet oktató ismertetése. A szüzesség egészségtana. **Gyermeektelen szerelem**. A mézesheket egészségtana. Megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztálya utján.

A legmodernebb szabást

gyorsan elsajátíthatia. a mai gazdasági viszonyokhoz megfelelő áron. — Csoportos tanítás március hónapban.

Varró és szabásati iskola Brassó, Szent János-utca 5

Gyenge férfiak-

nak válaszbélyeg ajánlott leveiben történő beküldése ellenében bérmentve küldöm szabadalmazott szenzációs találmányomat ismertető könyve-met. Cim: „Patent 601” Cluj (Kolozsvár) 1. sz. postafiók.

Kozmetika, ondulolás, vizondulolás, hajfestés, hajvágás, manikűr

a legolcsóbb, mert a legjobb

Brassó, Hirsch-er-u. 7 sz. kapu alatt

Fodrász Szalonban

BOROS LÁSZLO, ÜZLEI VEZETŐ.

Tőkések figyelmébe!

Állandóan keresünk jó kamatozás mellett kisebb és nagyobb összegeket komoly háztulajdonosok számára, mely kölcsönösszegek csakis első helyen lesznek betáblázva értékes ingatlanokra. — Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a brassói közvetítési iroda:

V. W. DRESSNANDT & Co. Brassó, Str. Regele Carol 52 sz. a.

Bécsi Mintavásár

1932. március 15—19-ig (a Rotunde-ban március 20-ig.)

KÜLÖN RENDEZÉSEK:

Butorvásár (reklámkiállítás) újszerű gázkészülékek külön kiállítása, „villamosság a háztartásban” (szórmedivatszalon) bécsi kötöttdivat.

NEMZETKÖZI AUTÓ- ÉS MOTORKERÉKPÁR-KIÁLLÍTÁS

Építkezési és utépítési kiállítás, élelmiszerek és élvezeti cikkek kiállítása (Burgenland külön kiállítás) „Műszaki újdonságok és találmányok.”

Mezőgazdasági és erdőgazdasági mintakiállítás

Utlevélvizum nélkül! A mintavásári igazolvánnyal és utlevéllel szabad határátlépés Ausztriába. Csehszlovák átutazási vizum nélkül. A magyar átutazási vizumot a vásárigazolvány felmutatása ellenében a határon adják. Jelentékeny menetdíjkezdvezmények a román, jugoszláv, csehszlovák, magyar és osztrák vasutakon, a Dunán, a Fekete tengeren, valamint a légi közlekedésnél.

Mindenfajta felvilágosítást ad és vásárigazolványokat (á 150.— lej) állít ki a

Wiener Messe A. G., Wien VII.

valamint a lipcei tavaszi mintavásár idejére — a lipcei irodánál az osztrák Messchaus-nál, végül pedig az alábbi tiszteltbeli képviselőknél:

BRASSÓBAN: Gebauer Alfréd, Buzasor 10.

„Europa”, H. Aronsohn & Co. Főter 1.

Campagnie Internationale des Wagons Lits, Kapu-u., Koronaszálló.